

Beantwoording schriftelijke technische vragen over de begroting 2024

30-10-2023 versie 2

Inhoud

Inleiding.....	1
Programmaplan	2
Sterke samenleving met kansen voor iedereen	2
Betaalbaar wonen in een gezonde en veilige leefomgeving.....	24
Toonaangevend in cultuur en evenementen	31
Een circulaire en concurrerende economie	33
Samenwerking en organisatie	35
Paragrafen	40
Volhoudbaar	40
Leeuwarden Oost	42
Binnenstad	42
Overig.....	42
Bijlagen	45
Raadsbrief	46
Begrotingswijziging	47

Inleiding

VVD

1. Blz.6 Ambitieuze doelstellingen coalitieakkoord

Welke ambitieuze doelstellingen heeft het college opgenomen in haar coalitie akkoord?

Antwoord:

<https://www.leeuwarden.nl/wp-content/uploads/2022/10/Coalitieprogramma-Nederlands.pdf>

Voor het politieke antwoord wordt u verwezen naar de verschillende portefeuillehouders.

2. Blz.6 Weging in voorgenomen plannen

Het coalitieakkoord vereist een zorgvuldige weging in voorgenomen plannen. Niet alles kan tegelijk en niet alles kan nu. De schaarste aan mensen en middelen maakt creatieve oplossingen en keuzes noodzakelijk.

- Welke beleidsvoornemens staan onder druk?
- Welke beleidsvoornemens lijken niet uitgevoerd te gaan worden o.a. door de krapte op de arbeidsmarkt?

Antwoord:

De alinea is bedoeld als opmaat naar de midterm review (MTR). Daar moet de MTR inzicht in gaan bieden.

3. Blz.6 Stabiel financieel begrotingsbeleid

Vooralsnog hoeft er niet bezuinigd te worden.

- Wat is het kader waarop beoordeeld wordt of er wel bezuinigd dient te worden?

Antwoord:

De begroting, waarbij in ieder geval de laatste jaarschijf van de meerjarenraming (2027) sluitend is.

4. Blz.6 Weging in voorgenomen plannen

De opvang van vluchtelingen gaat in 2024 gewoon door. Andere voorgenomen plannen moeten daarvoor wijken.

- Welke voorgenomen plannen hebben moeten wijken door de opvang van vluchtelingen?

Antwoord:

De alinea is bedoeld als opmaat naar de MTR. Voorbeelden hiervan staan alwel in de jaarstukken 2022, zoals een uitgestelde cybercrisisoefening. De MTR zal naar verwachting ook voor 2023 meer inzicht gaan bieden in de gevolgen.

Gemeentebelangen

5. pag 6 De opvang van vluchtelingen gaat in 2024 gewoon door. Andere voorgenomen plannen moeten daarvoor wijken. Welke plannen moeten wijken?

Antwoord: zie het antwoord op vraag 4.

Programmaplan

Sterke samenleving met kansen voor iedereen

ChristenUnie

6. P. 12 Verdienen ruimte in de bijstand: wanneer kunnen we de eerste resultaten van het onderzoek verwachten?

Antwoord:

Zie het reeds door de raad ontvangen persbericht hierover.

7. p. 12 Armoede voorkomen: graag ontvangen we een overzicht van het gebruik van de verschillende minimaregelingen van januari t/m september 2023.

Antwoord:

	Bijzondere bijstand	Inkomenstoeslag	Studietoeslag	Energietoeslag	AV-Frieso	Sam&
Aantal gebruikers (huishoudens) tot 1 oktober 2023	2438	3024	168	2398	5200	2577 (kinderen)

8. P.13 bereik minima regelingen: welke doelstelling heeft de gemeente per regelingen bij het verhogen van het bereik en hoe staat dit in verhouding tot het gebruik van de voorgaande jaren.

Antwoord:

In de Visie Schuldhulp en armoede staat dat we jaarlijks een stijging willen realiseren van 5% ten opzichte van 2020 in het gebruik van de minimaregelingen.

In onderstaand schema zien we het gebruik van de minimaregelingen van 2019 tot en met 2022.

Jaar	Energietoeslag	Bijzondere bijstand	Inkomenstoeslag	AV-Frieso	Studietoeslag	Sam&
2019		2.946	3.661	5.445	71	2.381
2020		2.875	3.753	5.430	110	2.332
2021		2.794	3.604	5.456	124	2.592
2022	11.055	2.674	3.586	5.380	153	2.919

Er is de afgelopen jaren een daling te zien in het gebruik van de bijzondere bijstand en de inkomenstoeslag. Dit kan worden verklaard doordat het regelingen zijn voor inwoners met een inkomen tot 100% van het sociaal minimum. En het aantal bewoners met een minimum inkomen is de afgelopen jaren gedaald. Hierdoor is het logisch dat het gebruik van deze 2 regelingen ook is gedaald. Het gebruik van de regeling Sam& en de studietoeslag is de afgelopen jaren gestegen.

Het gebruik van de AV-Frieso is al jaren stabiel. Het bereik van de energietoeslag was in 2022 erg hoog.

9. p.16 jeugdhulp: de wachtlijsten lopen op. We gaan geen grote stelsel wijzigingen doorvoeren. Wat gaat er wel concreet worden gedaan? Staan er nog nieuwe ontwikkelingen te wachten of blijft de regiovisie het enige uitgangspunt?

Antwoord:

De lokale vertaling van de regiovisie en de hervormingsagenda landt in de lokale jeugdagenda. Naar verwachting wordt deze lokale jeugdagenda eind 2023 aan de raad aangeboden ter besluitvorming. In de lokale jeugdagenda komen ook de ontwikkelingen op de korte termijn naar voren.

10. P16 Wmo: wat is de termijn waarop indicaties worden afgegeven (dus met welke duur) en wordt hierbij ook onderscheid gemaakt tussen bijvoorbeeld chronische aandoeningen.

Antwoord:

Een indicatie wordt vanuit de gemeente afgegeven in de vorm van een beschikking. We werken voor ondersteuning vanuit de Wmo voor een deel beschikkingsvrij, namelijk voor Hulp bij Huishouden, Thuisondersteuning en Dagbesteding via de door onze gecontracteerde aanbieders (ZIN). Dan werken we met een (verwijs)brief. Daarmee stopt de ondersteuning als het resultaat behaald is of kan de ondersteuning voor onbepaalde tijd geboden worden. De gecontracteerde zorgaanbieders evalueren regelmatig of de ondersteuning nog passend is.

Voor een deel worden beschikkingen voor onbepaalde tijd afgegeven. Dit geldt voor hulpmiddelen (rolstoel, bijzondere fiets, scootmobiel, hulpmiddel in huis) en Wmo-taxivervoer. Voor woningaanpassingen is geen looptijd van toepassing.

Voor de situaties waarin we een beschikking voor bepaalde tijd geven, zoals ondersteuning via een PGB en Beschermd wonen, vinden we het ook bij chronische aandoeningen belangrijk om regelmatig te evalueren om vast te kunnen stellen of de eerder afgegeven indicatie (beschikking) nog passend is. Het kan zijn dat er na een aantal jaren sprake is van verslechtering in de situatie, die maakt dat een zwaardere of meer of andere ondersteuning vanuit de Wmo noodzakelijk is. Ook kan het zijn dat ondersteuning vanuit de Wet langdurige zorg meer passend is.

Als bij een vraag om verlenging van een indicatie de situatie ongewijzigd is, doen we geen nader onderzoek en wordt op basis van de eerder gegeven informatie een nieuwe indicatie afgegeven.

11. P16.WAMS: nu de wet controversieel verklaard is, is het de vraag wanneer en of hij wel in werking gaat. Wat doet de gemeente Leeuwarden tot die tijd om te zorgen dat er wel een goede integrale aanpak is?

Antwoord:

Binnen de gemeente Leeuwarden wordt op verschillende manieren gewerkt aan een integrale aanpak. Er wordt momenteel bijvoorbeeld gewerkt aan een systeem waarin medewerkers kunnen zien of een inwoner al andere ondersteuning krijgt vanuit het sociaal domein. Hierbij wordt een zorgvuldig proces gevolgd om de privacyregels te borgen. Een ander voorbeeld is de integrale samenwerking met o.a. een integrale intake tussen Amaryllis, GGZ en VNN voor cliënten met een ernstige psychiatrische aandoening (EPA - aanpak). Een derde voorbeeld is de werkwijze van Amaryllis zelf, waar een brede uitvraag wordt gedaan op verschillende leefgebieden bij inwoners die zich melden voor ondersteuning.

12. P17 Laaggeletterdheid: worden brieven vanuit de gemeente alleen aangepast naar B1 of wordt de communicatie ook in breder aspect bekeken door bijvoorbeeld geen brieven meer te sturen naar inwoners maar out of the box te denken wat betreft communicatie.

Antwoord:

De communicatie verloopt via verschillende sporen. Zo kijkt Stichting ABC (ervaringsdeskundigen) mee om zowel het niveau als de opmaak van brieven te beoordelen en geven zij tips om de brief duidelijk leesbaar te maken.

Daarnaast wordt al veel via whatsapp gecommuniceerd. Bijvoorbeeld met spraakberichten en filmpjes. Er wordt nu gekeken of er met beeldbrieven kan worden gewerkt.

13. P22. Welk aanbod aan sporten wordt ondergebracht in het nieuwe sportpark Middelsee?

Antwoord:

In ieder geval voetbal, daarnaast in de sporthal divers aanbod zoals in de andere sporthallen in de gemeente Leeuwarden. Verenigingen kunnen hiervoor een aanvraag doen bij bv SPORT, die plannen dit in. Over de verdere invulling van het sportpark Middelsee, de extra velden, de buitenruimte en een mogelijke sporthal wordt momenteel gesproken.

VVD

14. Aantal inwoners in de bijstand

- Graag een actueel overzicht van het aantal inwoners in de bijstand”.
- Graag een overzicht per maand opgebouwd hoe de instroom en uitstroom in 2022 en 2023 (tot nu) gegaan is.
- Welke reductie van het aantal inwoners in de bijstand heeft het college voor ogen voor 2024?

Antwoord:

Deze vragen kunnen nader beantwoord worden tijdens de informatie avond die voor de raad wordt georganiseerd begin 2024.

- Het saldo per oktober 2023 is ca. 5.250.
- De instroom is ca. 1.400 en de uitstroom ook.
- Voor de bestandsontwikkelingen volgen we de prognoses van het CPB in het gemeentefonds. Conform de reeks in de septembercirculaire 2023 verwachten we voor 2024 een lichte daling (-69).

15. Toezegging brief aanpak Vlietzone - Jaarstukken 2022

- Wat is de status van de brief mbt de aanpak Vlietzone? Bij de jaarstukkenbehandeling in juni is toegezegd middels een brief de Raad na de zomer uitvoeriger te informeren.

Antwoord:

De beantwoording van de brief met betrekking tot de aanpak Vlietzone kan de raad in het laatste kwartaal van 2023 verwachten.

16. Blz. 11 Basisbaan

Banen mogen geen regulier werk verdringen werd in de begroting van 2023 aangegeven.

- Kunnen er een aantal voorbeelden worden gegeven aan welke type basisbaan dan wel wordt gedacht die geen regulier werk verdringen.

Antwoord:

Met betrekking tot de basisbanen is in de begroting 2024 vooruitgelopen op besluitvorming die nog niet heeft plaatsgevonden. In de begroting 2024 wordt niet gesproken over het verdringen van regulier werk. Zoals in de begroting van 2023 is aangegeven, zijn we dit jaar begonnen met het voorbereiden van de Leeuwarder variant van de basisbaan waarbij één van de uitgangspunten is dat deze banen geen regulier werk mogen verdringen.

17. In 2025 wordt onderzoek gedaan naar de effecten van de basisbaan.

- Het gaat hier om een pilot. Op basis van welke afweging wordt hier al structureel geld voor vrijgemaakt incidenteel?
- Wij ontvangen graag het beleidsdocument dat hoort bij de uitvoering van de basisbaan.
- Wat zijn criteria voor een basisbaan? (d.w.z. wanneer komt iemand in aanmerking?)
- Welke doelen heeft het college voor de pilot? Wanneer is het een succes?

Antwoord:

Met betrekking tot de basisbanen is in de begroting 2024 vooruitgelopen op besluitvorming die nog niet heeft plaatsgevonden.

18. Blz.12 Start pilot om via huisbezoeken met mensen in de bijstand contact te houden

Vanuit het perspectief om de bewoner centraal te stellen, is in het najaar van 2023 gestart met de pilot 'Huisbezoeken'. Het uitgangspunt van de pilot is om de dienstverlening aan bijstandsgerechtigden te verbeteren.

- Welke dienstverlening dient er verbeterd te worden?
- Op welke wijze dragen deze gesprekken bij om bewoners aan het werk te krijgen?

Antwoord:

- a. In lijn met het coalitieakkoord is een projectgroep gestart met het opzetten van een pilot huisbezoeken. Uitgangspunt is het verbeteren van de dienstverlening. Wij denken door het gesprek bij iemand thuis te voeren, dat er meer openheid van zaken wordt gegeven en wij als gemeente meer voor de bewoner kunnen betekenen.
- b. Uit de resultaten van de pilot moet blijken wat het effect is van het voeren van gesprekken bij iemand thuis. Door gesprekken achter de voordeur aan te bieden, wordt in ieder geval de ruimte gegeven om eventuele problematiek kenbaar te maken. Wanneer er sprake is van problematiek, kunnen we daar beter op inspelen. Dit met het oog om belemmeringen weg te nemen en mogelijk daarna stappen richting werk te maken.

19. Blz. 13 Meedoen regeling

Meedoen is voor kinderen met een laag inkomen mogelijk gemaakt door middel van Sam&. De maatschappelijke participatie van volwassenen is een logisch en noodzakelijk vervolg. In 2023 is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd.

- Graag ontvangen wij dit haalbaarheidsonderzoek.

Antwoord:

De planning is dat de raad in het eerste kwartaal van 2024 een raadsvoorstel ontvangt over de uitwerking van de meedoen-regeling. Hierin komen de belangrijkste resultaten uit het onderzoek aan bod.

20. "In 2024 wordt een vervolg gegeven aan de resultaten van haalbaarheidsonderzoek rondom de maatschappelijke participatie volwassenen"

- Op welke manier?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 19.

21. Blz. 14 Curatieve schuldhulpverlening - Pilot JPF

- Welke resultaten zijn er ondertussen behaald?

Antwoord:

In 2023 is de pilot JPF gestart. Doelstelling is om dit jaar 25 jongeren aan de pilot te laten deelnemen. Op dit moment (17 oktober 2023) doen 22 jongeren aan de pilot mee. Het begeleidingstraject duurt twee jaar en is gericht op het vergroten van het toekomstperspectief van de jongere. Na ieder half jaar worden de tussenresultaten van het traject van de jongere met behulp van een effectmonitor in beeld gebracht. Omdat de meeste jongeren op dit moment nog niet een half jaar aan het begeleidingstraject deelnemen, zijn deze tussenresultaten nu nog niet inzichtelijk. Wat wel kan worden vermeld is dat voor 14 jongeren een aanvraag voor een schuldregeling is ingediend en dat bij 8 jongeren de benodigde stukken voor het indienen van een schuldregeling worden verzameld. Daarnaast zijn 7 jongeren richting school toegeleid of konden hun opleiding dankzij JPF voortzetten, 1 jongere is naar werk toegeleid en 3 jongeren zijn naar een leerwerktraject toegeleid.

22. Blz. 16 Jeugdhulp

Wat opvalt dat over een aantal zaken niet wordt gesproken in de begroting ook niet ten aanzien van de doelen.

- a. Is er in het jeugdzorgdomein geen sprake van krapte op de arbeidsmarkt?
- b. Als die krapte er wel is, wat is de gerichte aanpak?
- c. Zijn er op dit moment wachtlijsten?
- d. Als er wel wachtlijsten zijn, wat is dan de aanpak?
- e. Heeft er ook een evaluatie plaats gevonden ten aanzien van het JET in 2023?
- f. Op basis van welk kader is besloten dat het JET de best mogelijke route tot toegang is.
- g. Welke resultaten ondersteunen deze route.
- h. Graag een overzicht van de totale kosten van het JET, uitgesplitst naar kosten inhuur, eigen medewerkers, overhead etc.
- i. Graag een overzicht van de opbrengsten toegerekend aan het JET.

Antwoord:

- a. Ook in het jeugdzorgdomein is er krapte op de arbeidsmarkt.

- b. We hanteren reële tarieven waarbij rekening wordt gehouden met cao ontwikkelingen. Het aantrekken en behouden van personeel is een verantwoordelijkheid van de zorgaanbieder. Vanuit de gemeente is er geen gerichte aanpak.
- c. Ja, er zijn op dit moment wachtlijsten in het jeugdzorgdomein. De Friese gemeenten werken met de Beschikbaarheidswijzer. Dit is een platform, dat zorgt voor inzicht in wachttijden voor jeugdhulp.
- d. Via de beschikbaarheidswijzer kan door de verwijzer gekeken worden bij welke aanbieder de jeugdige het snelst geholpen kan worden. Indien nodig kan de aanbesteding (deels) open worden gesteld waardoor aanbieders kunnen toetreden (mits ze voldoen aan de gestelde kwaliteitscriteria).
- e. Na de melding vanuit de gemeente bij de IGJ is intern onderzocht in hoeverre het JET voldoet aan de wettelijk gestelde eisen aan de gemeentelijke toegang. Ook is gekeken naar de bevindingen vanuit de IGJ die in hun rapport naar gemeentelijke toegangen tot jeugdhulp naar voren zijn gekomen. Een en ander komt terug in de Jeugdagenda die eind 2023 aan de raad ter vaststelling wordt aangeboden.
- f. In 2019 is de raad geïnformeerd over de start van het JET. Hierin is te lezen dat het JET is ingevoerd om expliciet invulling te geven aan de gemeentelijke/wettelijke rol als regievoerder op het lokale jeugdstelsel en dat uitvoering wordt gegeven aan de toegangstaken aan de niet vrij toegankelijke jeugdhulp.
- g. Het JET vormt de gemeentelijke toegang tot niet vrij- toegankelijke jeugdhulp. Er wordt nu gewerkt aan een plan voor de korte en middellange termijn.
- h. Voor 2024 zijn voor de kostenplaats JET de volgende budgetten opgenomen:
 - Loonsom eigen medewerkers: € 2.318.854
 - kosten inhuur: €0
 - overhead: € 0. De overhead (teamleider, werkplekkosten ca.) van de teams en sectoren wordt centraal in de begroting opgenomen onder Overhead en is niet nader uitgesplitst.
 In december stelt het college het inrichtingsplan voor het JET vast waarin de taken en formatie worden vastgesteld. Eventuele financiële gevolgen van de herstelacties die doorwerken in 2024 worden hierin meegenomen.
- i. Er wordt gewerkt aan een verbeterplan voor de korte en middellange termijn. Er is geen kosten-baten analyse van het JET beschikbaar. De opbrengsten van het JET zijn niet op geld te zetten. De opbrengst van het JET vertaalt zich in best passende zorg voor de jeugdige.

23. Blz. 17 Diversiteit

- a. Welke stappen heeft de eigen gemeentelijke organisatie hierin gezet?
- b. Geldt diversiteit voor alle rollen binnen de organisatie. Ook op management/bestuurlijk niveau?

Antwoord:

Binnen de gemeentelijke organisatie is er een uitvoeringsprogramma diversiteit. Hier is een projectleider voor aangesteld en het programma wordt op dit moment uitgevoerd. Ook het management/directie en bestuurders worden meegenomen in de ontwikkelingen op diversiteit.

24. Blz. 17 Aanpak laaggeletterdheid

- a. Wat zijn de resultaten van de lokale verbinder?
- b. Wat zijn de doelstellingen, resultaatverplichting voor deze verbinden voor 2024

Antwoord:

De raad is via twee informerende brieven tussentijds geïnformeerd over de resultaten en evaluatie van de inzet van de verbinder laaggeletterdheid (kenmerk brieven: 2022-232676 en 2023-063018). De raad heeft aan de verbinder de volgende doelstellingen meegegeven:

- Een 'Verbinder Laaggeletterdheid' voor 24 uur per week aan te stellen met de volgende opdracht:
- Een groter aantal inwoners die laaggeletterd zijn te vinden via werkgevers, het onderwijs en bijvoorbeeld Amaryllis.
- Betere verbinding tot stand brengt tussen inwoners en aanbieders en deze inwoners concreet voorzien van een passend aanbod.

De verbinder werkt in 2024 verder aan de basis die tot stand is gebracht. Daarbij zien we dat er een verschuiving ontstaat van de fase van bewustwording naar een fase van bespreekbaar maken van

laaggeletterdheid. Dit wordt gefaciliteerd door externe trainingen. Daarnaast wordt ingezet op een duurzame borging en uitbreiding/intensivering in de aanpak van laaggeletterdheid.

25. Blz. 17 Bibliotheek

Er zijn 52 gemeenten die financiering ontvangen uit de eerste aanvraagronde van de regeling 'Eenmalige specifieke uitkeringen lokale bibliotheekvoorzieningen 2023-2024.' In totaal vroegen 150 gemeenten een uitkering aan.

- a. Heeft Leeuwarden hiervoor ook een aanvraag gedaan?
- b. Zo ja, voor hoeveel?
- c. Zo nee, waarom niet?
- d. Is deze aanvraag gehonoreerd?

Antwoord:

- a. Nee, Leeuwarden heeft niet meegedaan in de eerste aanvraagronde.
- c. Ten tijde van de eerste indieningsdatum was er nog te weinig bekend omtrent de kaders van de zorgplicht en voorwaarden voor (co)financiering. Op dit moment onderzoeken wij samen met Dbieb de mogelijkheden voor een passende aanvraag in de tweede tranche die loopt van 15 november tot 15 december.

26. Blz. 18 Een sociale basis voor statushouders neerzetten

- a. Wat is het percentage nieuwe inwoners die na 3 jaar inburgeren een betaalde baan hebben?
- b. Hoe groot is het aantal statushouders op dit moment en wat is de verwachting voor 2024?
- c. Wat is huidige verdeling van statushouders over de drie routes?

Antwoord:

- a. Het percentage dat na drie jaar inburgeren een vaste baan heeft is op dat detail niet te beantwoorden. Uit de benchmark Statushouders van Divosa kunnen we wel opmaken dat over de periode 2018 t/m juni 2022 42% van de statushouders in de gemeente Leeuwarden werk heeft. Dit is ten opzichte van 135 andere gemeenten die deelnemen aan de benchmark gunstig. Het gemiddelde van deze gemeenten is namelijk 34%.
- b. De monitor van het totaal aantal statushouders vindt plaats via cijfers van het CBS en de benchmark statushouders van Divosa. De meest recente cijfers daarvan dateren uit juni 2022. Op dat moment waren er 1.180 statushouders in de gemeente Leeuwarden. Dit aantal zal inmiddels iets hoger zijn. De gemeente heeft daarnaast goed in beeld welke statushouders nog bezig zijn met hun inburgeringstraject. Dat zijn er op dit moment 582.
- c. zie het antwoord op vraag 83.

27. Blz. 21 Basisinfrastructuur op niveau houden (BV Sport)

In het coalitieakkoord is een bedrag van € 450.000 per jaar ter beschikking gesteld voor BV Sport om de basisinfrastructuur op orde te houden. Op basis van de huidige inzichten, is het beschikbare budget onvoldoende om de huidige dienstverleningsovereenkomst onveranderd voort te zetten.

- Welk bedrag is er benodigd om de basisinfrastructuur op peil te houden en om de huidige dienstverleningsovereenkomst onveranderd voort te zetten?

Antwoord:

Hier is nog geen uitsluitsel over. Dit wordt op dit moment onderzocht.

28. Blz. 21 Zwembad

- - Wat is de toekomst van de Blauwe Golf? Wat is de economische levensduur?

Antwoord:

Het zwembad verkeert technisch in redelijk goede conditie en wordt conform de meerjaren onderhoudsplanning in stand gehouden. Door recente vervangingen van de glijbanen en waterspeelelementen blijft het zwembad aantrekkelijk voor het publiek. Economisch is het verantwoord om het zwembad voorlopig in stand te houden, afgezet tegen de kosten van nieuwbouw.

29. Blz. 24 Preventieve (zorg)aanpak in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs

- a. Welke scholenteams zijn er op dit moment actief in het VO en MBO?
- b. Wat zijn de huidige vsv cijfers 2021 & 2022 uitgesplitst in VO & MBO? En per scholenkoepel?
- c. Welke financiële bijdrages levert de gemeente hieraan?

- d. Meet de gemeente naast het verminderen van het VSO ook de vermindering van zorgkosten doordat Scholenteams taken over nemen die eigenlijk bij de Wijkteams liggen?

Antwoord:

- a. Binnen het Voortgezet Onderwijs wordt er op 9 VO locaties met de methodiek School als Vindplaats gewerkt. Binnen het MBO is dat School als Werkplaats, School als Vindplaats en de Stape en Stipe methodiek.

- b. Schooljaar 2021-2022

Doorstroomregio Friesland Noord (9 gemeenten)	% per school
Deltion College	14,65
Noorderpoort	8,47
ROC Friesland College	7,05
ROC Friese Poort	6,04
ROC Nova College	5,79
Aeres (V) MBO	1,76
Overig buiten regio	0,7
Opb SGM Piter Jelles	0,6
Comenius Chr SGM	0,22

Gemeente: Schooljaar 2021-2022	% per gemeente
Leeuwarden	7,9
Waadhoeke	5,84
Harlingen	5,33
Noard East Fryslan	5,04
Dantumadiel	4,75
Ameland	< 5
Schiermonnikoog	< 5
Terschelling	< 5
Vlieland	< 5

- c. Aan de scholenteams levert de gemeente Leeuwarden het budget zoals staat in de bijlage van de begroting. Daarnaast financieren de Friese gemeenten ook mee, aangezien het niet alleen om Leeuwarder jongeren gaat.
- d. Er wordt gemonitord op effecten door het inzichtelijk maken van onder andere de zorgkosten per schoollocatie.

30. Blz. 185 Taakvelden sociaal domein/wmo

Wat opvalt is dat de verwachte uitgaven voor het sociaal domein de komende jaren daalt. Als we naar de wmo kijken zien we dat bij sommige taakvelden de verwachte uitgaven constant blijven, en bij andere taakvelden ook dalen.

- Vanwaar deze daling, dan wel stabilisatie van uitgaven?
- Wordt hier rekening gehouden met inflatie, stijging van loonkosten en vergrijzing?
- Wordt er door de vergrijzing juist geen extra beroep gedaan op de wmo in de toekomst?
- Of wordt hier een taakstelling doorgevoerd op wmo/sociaal domein?

Antwoord:

- Het budget is stabiel maar is wel inclusief indexatie en volumeontwikkeling.
- Het budget van 2024 en verder is inclusief een indexatie van ongeveer 7,4%. Elk jaar opnieuw wordt het budget van het lopende en de volgende jaren aangepast voor de indexatie.
- Ja dat klopt. In het budget is een extra bedrag opgenomen voor de toegenomen vraag naar de Wmo (volumeontwikkeling). Bij de mee- en tegenvallers onderdeel 7.9 op pagina 201 van de begroting is een extra bedrag van € 415.000 hiervoor geraamd.
- Bij de Wmo is geen taakstelling doorgevoerd.

CDA

31. Blz. 13 Vroeg signalering: Heeft het pilotteam vroeg signalering ook contact met kinderopvang en scholen? Hier is vaak bekend waar financiële problemen zijn binnen gezinnen.

Antwoord:

Het pilotteam vroegsignalering pakt signalen van betalingsachterstanden op die door energieleveranciers, de waterleverancier, de zorgverzekeraars en de verhuurders bij de gemeente zijn gemeld.

Op diverse IKC's zijn jeugdondersteuners werkzaam. Zij spelen een belangrijke rol in het signaleren van financiële problemen op de IKC's en de toeleiding naar financiële hulp. Op de MBO-scholen zijn jongerenwerkers werkzaam die ook een belangrijke rol in het signaleren van financiële problemen spelen en zelf hulp bieden of toeleiden naar financiële hulp.

Verder wordt de signalering op de kinderopvang en scholen ook meegenomen in het preventieplan.

32. Blz. 16 Jeugdhulp: er is nog een kleine groep kinderen 0 - 4-jarigen niet zichtbaar bij de GGD en kinderopvang. Om hoeveel kinderen gaat het in onze gemeente, hebben we dit goed in beeld?

NB deze vraag past ook bij Kansrijke start voor kinderen op blz. 23.

Antwoord:

De GGD heeft in beeld hoeveel gezinnen/kinderen bezocht en bereikt worden. Schatting bereik bij 0-2 jaar is ca. 99% en bij 2-4 jaar ca. 95%. Door wisseling van hun registratiesysteem kunnen we tot einde van dit jaar geen actuele, precieze cijfers opvragen.

Hoeveel kinderen er naar de kinderopvang gaan, kunnen we niet precies zeggen. Wanneer door het consultatiebureau een achterstand bij een kind wordt geconstateerd en het kind vervolgens door wordt verwezen naar de kinderopvang, is het bereik zo'n 95% (bereik doelgroeppeuters). Sommige ouders kiezen er na overleg met de kinderopvang en de JGZ voor hun kind niet aan te melden.

33. Kwetsbare gezinnen kunnen soms gebruik maken van kinderopvang via SMI, dit duurt gemiddeld een jaar. Is het mogelijk om dit uit te breiden? Hoeveel kinderen maken gebruik van de SMI-regeling in onze gemeente?

Antwoord:

Volgens onze verordening, vastgesteld in 2023, is de maximale duur van de beschikking voor SMI een jaar. Mocht SMI daarna opnieuw nodig zijn, dan kan een nieuwe aanvraag ingediend worden en zal de aanvraag opnieuw worden getoetst. Tot 1 oktober hebben we 111 kinderen met een SMI. Naar verwachting zullen daar het laatste kwartaal nog een aantal bijkomen.

34. Blz. 17: laaggeletterdheid, wanneer krijgen de raadsleden de app klinkende taal op hun device?

Antwoord:

De leverancier heeft aangegeven dat ze dit samen met onze ICT-afdeling begin november kunnen realiseren. Als dit onverhoopt niet haalbaar is, kan altijd nog overwogen worden om met de web-versie aan de slag te gaan.

35. Blz. 18: Inzet middelen voor de "ondertussengroep": Hebben de consulenten die inburgeraars ondersteunen contact met IKC's en scholen? Zij weten vaak welke ouders nog geen Nederlands spreken.

Antwoord:

De consulenten hebben goede contacten met partners in het veld. Er is onder andere een casuïstiekoverleg over de 'ondertussengroep' met Amaryllis, vluchtelingenwerk en de ROC's (scholen). Ouders die de taal nog niet goed spreken en op grond van de oude wet nog inburgeringsplichtig zijn, zijn goed in beeld bij de consulenten.

36. Blz. 23: Er zijn 9 plus IKC's in de gemeente Leeuwarden. Waarom zijn de IKC's in Aldlan geen plus IKC? De kinderen uit de Wielenpôle gaan vaak naar deze IKC's. Ook veel kinderen in Aldlan groeien op in een kwetsbare situatie.

Antwoord:

Er is een uitgebreide data-analyse uitgevoerd op basis waarvan de plus IKC's zijn geselecteerd. De keuze voor deze IKC's is ook samen met de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties gemaakt. Op basis van een herijking die binnenkort wordt uitgevoerd, kan worden gekeken of er andere accenten moeten worden gelegd.

37. Blz. 25: 1,8 miljoen is er beschikbaar gesteld voor het jeugd expert team. Zijn de wachtlijsten nu weggewerkt en is er een betere samenwerking met het onderwijs?

Antwoord:

In 2023 is er fors ingezet op het wegwerken van de toenmalige wachtlijst van 150 jeugdigen. Deze is weggewerkt. Daarnaast is ingezet op de reguliere dienstverlening, die ook onverminderd door moest lopen. We hebben gezien dat een stijging is van de aanvragen en meldingen bij het Jeugdexpertteam (JET). Bovendien hebben de wachtlijsten bij de zorgaanbieders en de ketenpartners zoals de Raad voor de Kinderbescherming invloed op de caseload van de consulenten. Dit betekent dat het JET langer bij gezinnen in beeld moet blijven. Gevolg hiervan is dat de doorlooptijden langer zijn. Hierdoor ontstaat momenteel weer een wachtlijst. In het JET is een verbinding gemaakt met het Jongerenteam/leerplichtambtenaren, waardoor er kortere lijntjes zijn ontstaan met de scholen. Deze ontwikkeling wordt verder doorgezet.

38. Blz. 79 Implementatie rijke schooldag, er staat €59.000, €38.000 op de begroting.

Waar wordt dit geld voor gebruikt? De plus IKC's hebben een rijkssubsidie en hebben hier voor deze implementatie de gemeente niet nodig.

Antwoord:

De € 59.000 in de begroting is onderdeel van de fondsenaanvraag CA "Implementatie Rijke schooldag" van in totaal € 177.000 (2023 € 59K, 2024 € 59K en 2025 € 59K). Dit geld is bedoeld voor extra coördinatie tijdens de inrichtingsperiode. De financiering vanuit het Rijk biedt hier niet voldoende dekking voor. De subsidie wordt vanaf 2024 voor het programma School en omgeving in een SPUK richting de gemeente omgezet.

De € 38.000 is ook onderdeel een fondsenaanvraag CA (voor in totaal € 75.000: 2023 € 38.000 en 2024 € 38.000). Met dat geld wordt onderzoek gedaan naar een Rijke schooldag voor het voortgezet onderwijs. Beoogd was om dit onderzoek te financieren via een landelijk fonds. Maar de loting waarmee dit werd bepaald, viel voor Leeuwarden niet gunstig uit.

39. Ieder kind een coach, €25.000, hoe wordt dit geld ingezet?

Antwoord:

We onderzoeken hiermee hoe educatief partnerschap het best kan worden versterkt.

40. Bladzijde 10: De gemeente neemt belemmeringen weg, is bereikbaar en laagdrempelig.

Blijkt dat ook uit het aantal meldingen in de gemeente app in verhouding met vorige jaren?

Kan de Ombudsvrouw van de gemeente dat ook merken?

Is het call center op juiste sterkte? Wat is hun beeld?

Antwoord:

De tekst op pagina 10 (De gemeente neemt belemmeringen weg, is bereikbaar en laagdrempelig) is een in het coalitieakkoord uitgesproken ambitie, die verder is uitgewerkt in beleid en activiteiten deze bestuursperiode. Op diverse plekken in de begroting staan daar voorbeelden van genoemd:

- een welkomstprogramma voor statushouders, om hen laagdrempelig kennis te laten maken met hoe sommige zaken in Nederland werken en om uit te leggen dat men voor vragen altijd terecht kan bij de gemeente;
- steun aan het Generatiehuis dat activiteiten organiseert die inwoners laagdrempelig kennis laten maken met kunst en cultuur;
- een pilot huisbezoeken;
- etc.

Bereikbaarheid en laagdrempeligheid zijn daarnaast ook ambities die verder uitgewerkt worden in de visie dienstverlening, die naar verwachting in het eerste kwartaal van 2024 naar de raad toe gaat. Daarop volgt een meerjarenprogramma, waarin ook een evaluatie is opgenomen.

41. Bladzijde 12: Pilot huisbezoeken. Wat zijn de eerste ervaringen? Is daar scholing van ambtenaren aan voorafgegaan of nieuwe mensen voor aangenomen?

Antwoord:

In lijn met het coalitieakkoord, wordt aandacht gegeven aan mensen waarbij het niet lukt om uit de bijstand te komen. Persoonlijke aandacht staat hierbij centraal. Om de dienstverlening vanuit de gemeente te verbeteren is afgesproken dat er gestart wordt met een pilot waarbij persoonlijk contact wordt geïntensiveerd via huisbezoeken. In het derde kwartaal is een projectgroep gestart

met het opzetten van de pilot. De verwachting is dat er in het vierde kwartaal gestart wordt met de daadwerkelijke uitvoering van de pilot. De gesprekken die normaliter op het gemeentehuis gevoerd worden, zullen nu thuis aangeboden worden. De expertise van medewerkers zal op dezelfde manier ingezet worden, maar dan op een andere locatie. Hiervoor is geen extra scholing nodig, ook zijn er geen nieuwe medewerkers voor de pilot aangenomen.

42. Bladzijde 15: Wanneer is de evaluatie buurt en dorpskamers beschikbaar? Hoe komt het met de klomp en hoe zit het met de nieuwe locatie van de klomp qua investering?

Antwoord:

Naar verwachting kan de evaluatie buurt- en dorpskamers in november 2023 naar college en raad gezonden worden.

43. Bladzijde 21: Buurtsportcoaches hebben een verbindende rol. Zijn er genoeg vrijwilligers die uiteindelijk activiteiten organiseren en de mensen ook echt in beweging krijgen?

Bladzijde 22: Wat zijn de aandachtspunten die de gemeente meeneemt naar de buurtsportcoaches?

Antwoord:

Blz 21: Op dit moment lukt het nog om dit samen met vrijwilligers vorm te geven. Echter, we zien dat de vraag naar vrijwilligers voor dit soort activiteiten steeds groter wordt en het aanbod steeds kleiner. Er wordt op dit moment onderzoek gedaan samen met BV Sport of er een verschuiving in de opdracht sportstimulering plaats kan vinden, zodat er meer handjes aan de kar komen die de buurtsportcoaches kunnen ondersteunen bij activiteiten.

Blz 22: Voor de opdracht voor de buurtsportcoaches van bv SPORT voor 2024 nemen we de volgende aandachtspunten mee: - zichtbaarheid van de buurtsportcoaches in de wijk, verenigingsondersteuning verstevigen

44. Armoede voorkomen. Het CDA is nieuwsgierig of de gemeente deelname bij Volwassenenfonds Sport en Cultuur gaat overwegen. Middels dit Fonds kunnen Volwassenen een financiële tegemoetkoming krijgen om deel te nemen aan Sport en Cultuur. Kunt u aangeven wanneer we hier een antwoord op kunnen krijgen?

Antwoord:

De planning is dat de raad in het eerste kwartaal van 2024 een raadsvoorstel van het college ontvangt over de uitwerking van de meedoen-regeling. Het Volwassenenfonds wordt meegenomen in dat voorstel.

45. Aandacht voor laaggeletterdheid (p. 17).

a. Hoeveel Rijksgeld is deze periode ontvangen? Hoeveel was dat in de vorige periode?

b. Wat wordt er concreet met 'educatie bij werkgevers' bedoeld?

c. Wanneer start de pilot 'gemeentelijke gezinsaanpak geletterdheid' en kunt u uitleggen wat er dan gaat gebeuren? Kunt u een voorbeeld geven van 'toegankelijke dienstverlening', waar zit de toegankelijkheid in?

Antwoord:

a. Rijksgeld:

- Wet educatie en beroepsonderwijs, voor arbeidsmarktregio Fryslân:

2022: € 2.249.560.

2023: € 2.808.503.

- Decentralisatie uitkering laaggeletterdheid, voor arbeidsmarktregio Fryslân:

2022: € 181.226.

2023: € 199.199.

b. Er wordt op korte termijn een regionale aanjager geworven voor de aanpak van laaggeletterdheid bij werkgevers. Deze aanjager wordt binnen de hele provincie Fryslân ingezet. De inzet van educatie zal vraaggericht zijn, de werkgever moet aangeven waar behoefte aan is. De aanjager geeft de mogelijkheden hierin aan.

c. Deze pilot is op 1 september 2023 gestart. Dit is een gezamenlijke pilot van dbieb en de gemeente Leeuwarden. Er wordt ingezet op het ontwikkelen van een netwerk waarin de aanpak van laaggeletterdheid bij gezinnen wordt geborgd.

d. Met toegankelijke dienstverlening wordt bedoeld dat de dienstverlening van de gemeente toegankelijk is voor iedereen. Dus ook voor mensen die moeite hebben met lezen, schrijven

en/of rekenen. Voorbeeld hiervan is het begrijpelijker maken van brieven die door de gemeente worden verstuurd.

46. Pag. 20. Vitaal ouder worden. Wat zijn concreet de zaken die hiervoor worden gedaan? Wat wordt er verstaan onder een gezonde leefstijl?

Antwoord:

Vitaal ouder worden is een van de pijlers van de nieuwe visie op gezondheid. Voor een gezonde leefstijl in relatie tot ouder worden zijn er drie belangrijke determinanten, namelijk bewegen, voeding en sociale relaties. De eerste richting van deze pijler is uitgewerkt in de Startnotitie Een nieuwe visie op gezondheid, die op 8 mei jl. aan de raad is gepresenteerd. Voor de verdere uitwerking wordt momenteel breed input opgehaald bij collega's, samenwerkingspartners en inwoners. Hiertoe organiseren we onder andere het evenement 'Samen Gezond' op 2 november. Deze input is belangrijk om de visie, inclusief de pijlers, verder vorm te geven. Momenteel is dan ook nog niet bekend wat de gemeente concreet gaan doen.

PvdA

47. P8 Inkomsten voor bestaanszekerheid veel lager (12,5% van de totale begroting) dan de uitgaven voor bestaanszekerheid (26%). Zelfde geldt voor meedoen. De ondersteuning is daarentegen voor lager: Kan dit nader uitgelegd worden?

Antwoord:

Op pagina 8 worden de baten en de lasten per programma weergegeven. Voor de lasten geldt dat alle lasten rechtstreeks aan de juiste begrotingsprogramma's moeten worden toegerekend. Voor de baten moet er rekening mee worden gehouden dat het grootste deel van de baten die de gemeente ontvangt bestaat uit uitkeringen uit het Gemeentefonds en OZB-opbrengsten. Dit zijn middelen zonder vaststaand bestedingsdoel. Deze baten moeten worden verantwoord binnen het programma Ondersteuning. Als baten worden ontvangen die wel een specifiek bestedingsdoel hebben (dit is bijvoorbeeld het geval bij specifieke uitkeringen en subsidies), worden deze baten rechtstreeks aan de programma's toegerekend. Per saldo wordt er gestuurd op een sluitende begroting. Het is dus niet erg dat op een specifiek programma de baten lager zijn dan de lasten.

48. P11 Start pilot om via huisbezoeken met mensen in de bijstand contact te houden
- a. Welke delegatie zal deze doelgroep bezoeken?
 - b. Wordt er hiervoor ook een beroep gedaan op ervaringsdeskundigen?
 - c. Wie gaan de huisbezoeken doen en hoe breed kijken we naast het inkomens en participatie stuk?
 - d. Is dit idee mede tot stand gekomen ism inwoners en/of ASD?

Antwoord:

- a. De gesprekken die normaliter op het gemeentehuis gevoerd worden, zullen nu thuis aangeboden worden. Dit gebeurt door dezelfde medewerkers maar dan op een andere locatie. De bezoeken worden gedaan door een aantal medewerkers, die ook aan de projectgroep deelnemen.
- b. De aanpak wordt besproken en afgestemd met de ervaringsdeskundigen.
- c. Zie vraag a. Dit wordt door een aantal medewerkers opgepakt, die ook aan de projectgroep deelnemen en ook al klantgesprekken voeren. De pilot richt zich in eerste instantie op het inkomens- en participatiedeel. Mocht de pilot een succes worden, dan zou het uitgebreid kunnen worden. De conclusies worden in het eerste kwartaal 2024 verwacht.
- d. Bij de pilot worden ervaringsdeskundigen betrokken om te kijken naar de aanpak en opzet. ASD is niet bij de voorbereiding betrokken, maar tijdens de pilot zullen wij bij de ASD klankborden.

49. P13 Wanneer is de regeling van 25% bij verdienen in de bijstand daadwerkelijk ingevoerd?

Antwoord:

Zie het al door de raad ontvangen persbericht hierover.

50. In vorige plannen vanuit het college werd er aangegeven dat er verkend zou worden of het invoeren van een 'meedoenpas' haalbaar is in Leeuwarden. Hierover lezen wij niets concreets over de onderzoeksresultaten in de begroting 2024. Wat zijn de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek over de meedoenregeling voor volwassenen in 2023?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 19.

51. Wanneer kan de raad het haalbaarheidsonderzoek naar de meedoenpas ontvangen?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 19.

52. Uit de passage op pagina 13 blijkt dat de gemeentelijke dienstverlening niet altijd goed zichtbaar is voor onze inwoners. Hoe zal dit probleem worden aangepakt in 2024?

Antwoord:

Er wordt een communicatieplan gemaakt dat gericht is op het actief informeren van de verschillende doelgroepen.

53. In hoeverre wordt er een beroep gedaan op ervaringsdeskundigen teneinde de schuldenaanpak te vereenvoudigen en versnellen?

Antwoord:

Per 1 oktober 2022 is het pilotteam vroegsignalering bij Amaryllis gestart. Dit team bestaat uit twee sociaal werkers en drie ervaringsdeskundigen. De sociaal werkers en ervaringsdeskundigen gaan gezamenlijk op huisbezoek. De inzet van ervaringsdeskundigen helpt om daadwerkelijk contact met bewoners te leggen. Ook denken de ervaringsdeskundigen actief mee in het verbeteren van de aanpak.

Verder zijn per januari 2023 drie ervaringsdeskundigen van Sterk uit armoede bij de gemeente Leeuwarden gedetacheerd. Zij participeren in diverse projecten op het terrein van armoede en schuldhulpverlening, waaronder het project SchuldenvrijLWD.

54. Graag meer informatie over het aantal en soort basisbanen?

Antwoord:

Met betrekking tot de basisbanen is in de begroting 2024 vooruitgelopen op besluitvorming die nog niet heeft plaatsgevonden. In het coalitieakkoord is afgesproken dat we ongeveer 25 personen een basisbaan aanbieden.

55. Wanneer kan de raad het preventieplan armoede en schulden tegemoetzien?

Antwoord:

De planning is in het eerste kwartaal van 2024.

56. Wat zijn de eerste resultaten met het andere vroegsignaleringssysteem?

Antwoord:

De gemeente Leeuwarden stapt per 1 november 2023 over op een ander vroegsignaleringssysteem.

57. P14 Wanneer kan de raad het onderzoek naar de collectieve zorgverzekering voor minima ontvangen? Dit om ook een zorgvuldige afweging te maken voor de visieontwikkeling rondom gezondheid. Kan dit voor de start van de visieontwikkeling?

Antwoord:

Ambtelijk is er een stevige verbinding tussen het onderdeel collectieve zorgverzekering voor minima en de nieuwe visie op gezondheid. Naar verwachting kan de raad over de uitkomsten van het onderzoek worden geïnformeerd voordat de nieuwe visie gezondheid wordt gepresenteerd.

P16

58. Wanneer kan de raad de evaluatie van de buurt- en dorpskamers ontvangen?

Antwoord:

Naar verwachten kan de evaluatie buurt- en dorpskamers in november 2023 naar college en raad worden gezonden.

59. Is er al zicht op de vraag of de 5,7 miljoen voor Fryslân toereikend is voor de uitvoering van het IZA?

Antwoord:

Er is nog geen zicht of de Iza Spuk gelden voor Fryslân toereikend zijn. Afgelopen juli is het Regiobeeld gepresenteerd en op dit moment wordt er hard gewerkt aan het Regioplan. Het Regioplan moet op 1 januari 2024 klaar zijn en geeft de belangrijkste thema's voor Fryslân aan. De aanvragen voor de Iza gelden moeten hierop aansluiten. Volgend jaar zal er meer zicht zijn op de toereikendheid van de gelden.

60. Wanneer uitvoeringsplan versterken sociale basis?

Antwoord:

Het streven is april 2024.

P17:

61. Lokale verbinder laaggeletterdheid voor de periode maart 2022 - maart 2024 aangesteld.
Wanneer kunnen we de resultaten hiervan inzien?

Antwoord:

De raad is via twee brieven geïnformeerd over de resultaten, voortgang en evaluatie van de inzet van de verbinder laaggeletterdheid (kenmerk brieven: 2022-232676 en 2023-063018).

62. Uit tekst blijkt ook dat diverse zaken moet gestart worden. Kan dit allemaal als er straks geen geld meer is voor verbinder?

Antwoord:

U heeft voor de aanstelling van de verbinder incidenteel middelen beschikbaar gesteld in 2022. In 2023 is ervoor gekozen om de functie van verbinder te combineren met de functie van beleidsmedewerker laaggeletterdheid. We zien dat deze combinatie goed werkt en elkaar versterkt, maar dat de beschikbare uren niet toereikend zijn. We bekijken op dit moment hoe we hiervoor een oplossing kunnen vinden.

63. P18: Is er inmiddels al een vrouw die deel uitmaakt van de geselecteerde ervaringsdeskundigen?

Antwoord:

Er zijn geen ervaringsdeskundigen actief op het terrein van statushouders. Mogelijk worden hier de ervaringsdeskundigen van armoede bedoeld. Onder de ervaringsdeskundigen bij armoede is op dit moment nog geen vrouw.

64. P22 Waar en wanneer kunnen we onderstaand uitvoeringsplan vinden?

Voor de middelen van 2024 t/m 2026 heeft de gemeente een plan van aanpak ingediend bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De uitvoering van dit plan van aanpak vindt grotendeels plaats vanaf 2024. Een projectleider gaat aan de slag met een uitvoeringsplan. Dat zullen activiteiten zijn die ook opgenomen worden in het gezondheidsbeleid, maar ook in het uitvoeringsplan sociale basis, het programma kansrijke start en in een nieuw sportbeleid.

Antwoord:

Het uitvoeringsplan moet nog opgesteld worden. Daar wordt nu aan gewerkt

Lijst058

65. Speerpunten (blz 6 onderste alinea): zoveel mogelijk mensen aan het werk helpen, vooral mensen met minder kansen op werk.

Op blz. 11 staat dat de gemeente de bestaanszekerheid wil vergroten door werkgelegenheid te bevorderen. Er wordt geen doel genoemd over wanneer doel behaald is of wanneer dit succesvol is.

Er wordt echter niets gezegd over het grote aandeel van bijstandsccliënten tov inwoners. Dat is te vinden op pagina 26 waaruit blijkt dat bij gemeenten met inwoners tussen 100.000-300.000 inwoners er 789,3 banen zijn en in Leeuwarden 832.2, terwijl het aantal mensen in de bijstand 493 resp. 710 zijn. Hoe is dit in te verklaren.

Dan staat er dat er in 2024 een pilot start met basisbanen (blz. 10), voor € 500.000 structureel- waarom structureel, is dit iet incidenteel? Op blz 11 wordt vermeld dat er in 2025 een onderzoek wordt gedaan naar de effecten van de basisbaan. Dus de pilot geldt voor de duur van

een jaar. Geen idee wat er daarna gaat gebeuren als het effect positief of negatief is (en welke criteria gelden voor positief of negatief).

Antwoord:

Leeuwarden heeft in verhouding ten opzichte van de rest van Nederland en andere gemeenten een hogere kans op bijstand dan gemiddeld (9,2% t.o.v. 5%). In Leeuwarden zitten in verhouding ook meer inwoners 'in de bijstand' dan landelijk gezien. Dat verklaart ook de ingewikkelde opgave die de gemeente heeft om het bijstandsgebruik te verlagen en inwoners te begeleiden naar werk, school of ondernemerschap.

66. Ouderen blz. 15

In Fries verband wordt er samengewerkt met elkaar. Een van de thema's is ouderen. Bij dit thema wordt er voor gekozen om de focus te leggen op de ambitie rondom dementie. Een van de te bereiken resultaten is het cliëntcontact bij de gemeente dementievriendelijk in te richten. Door het aanbieden van een training.

Aan de andere kant wil de gemeente uitbreiding van autoluwe binnenstad- voorbeeld Eewal (blz 85). Hoe kan verzekering worden gegeven dat voor ouderen en minder mobiele inwoners het centrum bereikbaar blijft.

Antwoord:

In en rond de binnenstad zijn diverse parkeergarages met aangewezen parkeerplekken voor gehandicapten. Daarnaast mag er met een gehandicaptenparkeerkaart op straat buiten de vakken geparkeerd worden tijdens de venstertijden, met een ontheffing ook buiten venstertijden. De Arriva Vlinder bus rijdt sinds afgelopen zomer door de binnenstad.

67. Diversiteit (blz. 17)

waar nodig wordt ingezet op anti-discriminatie en antiracisme. What about antisemitisme?

Antwoord:

Diversiteitsbeleid gaat over de bewustwording binnen de gemeentelijke organisatie en bij inwoners van de gemeente Leeuwarden op de thema's racisme en discriminatie. Met het uitvoeringsprogramma diversiteit zet de gemeente in op kansengelijkheid en waar opportuun of nodig op anti-discriminatie en antiracisme.

68. Onderwijsachterstanden bij kinderen jonger dan 12 jaar blz. 23

Plus IKC (IKC in aandachtswijken) krijgen meer geld voor ondersteuning, meer ontwikkeltijd en taalachterstand te voorkomen voordat de basisschool begint. Nergens wordt gemeld hoe kan worden gemeten of de maatregelen effectief zijn (gebleken).

Antwoord:

De jeugdondersteuner (voor extra ondersteuning) wordt ook ingezet voor de leeftijdsgroep 0-6. De inzet van de jeugdondersteuner is recent geëvalueerd en effectiviteit daarvan wordt gevolgd. Plus IKC's krijgen extra geld voor extra ontwikkeltijd vanuit het programma School en omgeving. Dit is enkel bedoeld voor de basisschoolleeftijd en niet voor de voorschool. De effectiviteit van het programma wordt gevolgd via impactmeting (0-meting daarvan is uitgevoerd).

Taalachterstanden bestrijden is uitvoering van een wettelijke taak en verloopt via Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Dit wordt gevolgd via kwaliteitsmeting in het kwaliteitsteam VVE.

69. Op blz 10 staat dat de gemeente laagdrempelig moet zijn. Dit wordt vervolgens niet uitgelegd in de doelen- en prestatieboom. Hoe moeten we dit dan opvatten?

Antwoord:

We verwijzen hierbij graag naar het coalitieakkoord waarin o.a. een pilot met huisbezoeken is opgenomen.

Laagdrempelig m.b.t. het wegnemen van belemmeringen gaat over het communiceren met inwoners op B1 niveau, het uitvoeren van een pilot huisbezoeken, samenwerken met wijken en dorpen, met Amaryllis en Caparis. Belemmeringen nemen we weg door laagdrempelig, met zoveel mogelijk 1 contactpersoon per inwoner (bij jongeren is dat bij elke inwoner het geval, bij 27+ is dat gelet op de omvang van het bestand niet bij iedere inwoner mogelijk) contact te onderhouden. Waar nodig en mogelijk zetten we een instrument in om belemmeringen/kwetsbaarheden weg te nemen.

70. Op pagina 12 gaat het over de laatste generatie in armoede. Maar de analyse moet nog plaatsvinden. Hoe verhoudt zich dit tot elkaar?

Antwoord:

We gaan met de partners van Sam& (Stichting Leergeld Leeuwarden en Jeugdfonds Sport en Cultuur) analyseren aan de hand van cijfers en de gegevens uit de armoedemonitor, hoe we gerichtere inspanning kunnen doen om het bereik te vergroten.

71. Op pagina 17 gaat het over lhbtq+. Er komt een beleidsplan samen met coc, tumba en ervaringsdeskundige. Wat zijn de criteria waarop deze ervaringsdeskundige (enkelvoud) wordt geselecteerd?

Antwoord:

De ervaringsdeskundigen zijn onderdeel van verschillende organisaties, zoals het COC, de werkgroep geloof en homoseksualiteit, Queerfactory en de LHBTI-community van de Campus Fryslân.

72. De ontwikkeling van ikc's wordt extra gestimuleerd door de inzet van een procesbegeleider, zo lezen we op blz 24. Wat houdt deze extra stimulatie in? En wat is de gewone stimulatie?

Antwoord:

De procesbegeleider helpt startende IKC's om de integrale samenwerking te ontwikkelen en neer te zetten. De procesbegeleider helpt voornamelijk de IKC's in de dorpen omdat die voor de herindeling nog niet onder Leeuwarder beleid vielen en daardoor vaak nog geen IKC waren.

73. Er komen nieuwe regels voor in de participatiewet. Kan dit geïmplementeerd worden zonder dat onze inwoners hier last van hebben? We denken dan o.a. het OIP systeem. Wat is de verwachte foutmarge en hoe denkt de ambtelijke dienst hiermee om te gaan?

Antwoord:

Alle eventuele wijzigingen in de participatiewet worden in de gemeentelijke regelgeving opgenomen. Welke wijzigingen dit zullen zijn is nog niet bekend.

GroenLinks

74. P.6: De arbeidsmarkt in heel Fryslân heeft momenteel te maken met een toenemende krapte. We pakken deze krapte aan door zoveel mogelijk mensen aan werk te helpen, vooral mensen met minder kansen op werk. Zo starten we met een aantal zogeheten basisbanen bij onder meer de Buitendienst en verhogen de ruimte om bij te verdienen in de bijstand.

Vraag: Hoe worden wij als raad bij deze ontwikkeling betrokken? In hoeverre wordt de in Groningen ontwikkelde werkwijze in Leeuwarden overgenomen?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 17.

75. P.11: Er is gestart met de implementatie van de basisbaan, in samenwerking met het sociaal ontwikkelbedrijf Caparis. Het gaat om werkplekken bij de Buitendienst, een wijkbedrijf of bij reguliere werkgevers. In 2025 wordt onderzoek gedaan naar de effecten van de basisbaan.

Vraag: Wanneer heeft de start plaatsgevonden? Hoe worden de 25 kandidaten geselecteerd? Hoe en door wie wordt dit onderzoek naar de effecten verricht?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 17.

76. P.11: De ruimte om bij te verdienen wordt verhoogd. Het percentage van de deeltijdpremie is in 2023 aangepast naar 25% en dit loopt door gedurende de coalitieperiode.

Vraag: Hoe en wanneer is de doelgroep uit de Participatiewet hierover ingelicht? Zijn alle mensen die gebruik maken van de Participatiewet voorgelicht?

Antwoord:

Zie het reeds door u ontvangen persbericht hierover.

77. P.12: Vanuit het perspectief om de bewoner centraal te stellen, is in het najaar van 2023 gestart met de pilot 'Huisbezoeken'. Het uitgangspunt van de pilot is om de dienstverlening aan bijstandsgerechtigden te verbeteren. Dit doen we door in 2024 bij bijstandsgerechtigden de ervaringen te peilen die zij hebben in het persoonlijke contact met de gemeente. Aan de hand van de uitkomsten van dit onderzoek wordt het vervolg bepaald.

Vraag:

- a. Wanneer is deze pilot gestart?
- b. Hoe worden de bewoners geselecteerd?
- c. Hoe en door wie wordt dit onderzoek naar de ervaringen verricht?
- d. Hoe worden wij als raad bij de uitkomsten van het onderzoek betrokken?
- e. Worden mensen van tevoren gevraagd of ze dit op prijs stellen?
- f. Worden deze bezoeken gedaan door medewerkers van Sociale Zaken of door een onafhankelijke instelling?

Antwoord:

- a. In het derde kwartaal van 2023 is een projectgroep gestart met het opzetten van de pilot. De bedoeling is om in het vierde kwartaal te beginnen met de daadwerkelijke uitvoering van de pilot.
- b. In de projectgroep zitten medewerkers uit verschillende teams. Ook worden de ervaringsdeskundigen bij de pilot betrokken. In de projectgroep wordt de aanpak en invulling bepaald, ook zal daar een selectie worden gemaakt. Deelname aan de pilot is voor bewoners altijd vrijwillig. De bedoeling is om in vier verschillende processen (vanuit recht- en doelmatigheid) een aantal bewoners de mogelijkheid te geven, om te kijken in welke processen een huisbezoek van waarde is voor de bewoner.
- c. Na afloop van de pilot zal een evaluatie plaatsvinden. De resultaten worden gemeten aan de hand van een vooraf opgestelde vragenlijst. Deze vragenlijst wordt opgesteld door de projectgroep. Na afloop van het gesprek wordt aan de bewoner gevraagd hoe het gesprek thuis is ervaren en hoe de bewoner de dienstverlening zou willen zien. Dezelfde vragen worden gesteld aan een bewoner die hetzelfde gesprek op het gemeentehuis heeft gehad. Deze resultaten worden naast elkaar gelegd.
- d. In het eerste kwartaal 2024 worden de resultaten opgeleverd. De raad wordt daarna geïnformeerd.
- e. Een gesprek zal alleen bij iemand thuis plaatsvinden, als iemand dat ook op prijs stelt. Het is dan ook op vrijwillige basis.
- f. De gesprekken die normaliter op het gemeentehuis gevoerd worden, zullen nu thuis aangeboden worden. De medewerkers van Uitvoering SD (sociale zaken) worden op dezelfde manier ingezet, maar dan op een andere locatie. De bezoeken worden gedaan door een aantal medewerkers, die ook aan de projectgroep deelnemen.

78. P.13: In 2024 wordt een vervolg gegeven aan de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek rondom de maatschappelijke participatie van volwassenen.

Vraag: Kunnen de resultaten van dit haalbaarheidsonderzoek ook gedeeld worden met de raad? En op welke wijze wordt hieraan een vervolg gegeven?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 19.

79. P.13: De gemeente beschikt over veel data die op een rechtmatige wijze gebruikt wordt om het bereik van de minimaregelingen te vergroten.

Vraag: Welke handvatten biedt de beschikbare data om de groep werkende armen te bereiken? Op welke wijze wordt hier al invulling aangegeven?

Antwoord:

Via de aanvragen voor de energietoeslag heeft de gemeente meer werkende armen in beeld gekregen. Deze bewoners zijn het afgelopen jaar ook actief geïnformeerd over de overige minimaregelingen die de gemeente biedt. Verder wordt aan een nieuw preventieplan gewerkt, dat zich o.a. ook richt op het bereiken van de werkende armen.

80. P.13: In het visiedocument Armoede en schulden is opgenomen dat er onderzoek wordt gedaan naar de zorg voor minima. Dit onderzoek is in 2023 afgerond.

Vraag: Kunnen de resultaten van dit onderzoek ook gedeeld worden met de raad?

Antwoord:

De resultaten van het onderzoek worden meegenomen in de armoedemonitor.

81. P.17: Het programma voor De Lokale Inclusie Agenda (LIA) voor de periode 2023-2025 wordt samen met ervaringsdeskundigen, maatschappelijke organisaties en de gemeente acties voor 2023-2025 opgesteld. Deze acties zijn gekoppeld aan de uitvoering van het VN-verdrag

Handicap. Thema's als toegankelijk (openbaar) vervoer, gelijke kansen op de arbeidsmarkt, voldoende toegankelijke sportaccommodaties en aangepaste woningen krijgen daarbij aandacht. Binnen de LIA is ook aandacht voor mensen met een licht verstandelijke beperking.

LHBTIQ+

De gemeente is sinds 2008 Regenbooggemeente en hecht veel belang aan het voorkomen van discriminatie van LHBTIQ+ georiënteerde personen. Voor de periode 2023-2027 ontwikkelen we in samenwerking met onder andere het COC, Tûmba en ervaringsdeskundige een nieuw beleidsplan. Vraag: Komen de vernieuwde LIA en het vernieuwde beleidsplan LHBTIQ+ ook naar de raad en zo ja, wanneer? Zijn er ook plannen om de stromen lokale inclusieagenda, aandacht voor laaggeletterdheid en diversiteit samen te laten komen in 1 beleidsplan?

Antwoord:

Het uitvoeringsprogramma Lokale Inclusieagenda 2024-2026 wordt naar verwachting in december 2023 aan de raad aangeboden. Het regenboogbeleid zal in februari/maart 2024 aan de raad worden aangeboden.

We gaan de Lokale inclusieagenda(LIA) en het Diversiteitsbeleid niet samenvoegen. Het gaat hier wezenlijk om verschillende zaken en deze behoeven beide een andere aanpak.

De LIA is gebaseerd op het VN verdrag Handicap en heeft het uitgangspunt om de gemeente toegankelijker te maken voor inwoners met een fysieke en/of licht verstandelijke beperking of mensen die laaggeletterd zijn. Hiertoe zet de gemeente bijvoorbeeld in op de thema's Wonen, Verkeer en Vervoer, Onderwijs, Zorg en Ondersteuning, Openbare Ruimte en Toegankelijke Communicatie.

In het uitvoeringsprogramma LIA 2024-2026 heeft het thema Laaggeletterdheid een plek gekregen. Naast de LIA blijft het lokale uitvoeringsprogramma laaggeletterdheid van kracht.

Diversiteitsbeleid gaat over de bewustwording binnen de gemeentelijke organisatie en bij inwoners van de gemeente Leeuwarden op de thema's racisme en discriminatie. Met het uitvoeringsprogramma Diversiteit wordt ingezet op kansengelijkheid en waar opportuun of nodig op anti-discriminatie en antiracisme. Dit uitvoeringsprogramma is gericht op interne en externe aandacht voor diversiteit. Regenboogbeleid is een onderdeel van het diversiteitbeleid. Voor Regenboogbeleid zijn we echter een apart beleidsplan aan het ontwikkelen, omdat dit een vereiste is van het Ministerie OCW om de regenboogmiddelen te kunnen ontvangen.

82. P.18: Naast consulenten zetten we sinds 2023 financieel coaches in, zowel voor oude als nieuwe inburgeraars. Zij ontzorgen, indien nodig, de statushouder op financieel gebied. Maatwerk is het uitgangspunt. Mocht iemand na het traject nog onvoldoende financieel zelfredzaam zijn, dan bieden we op kosten van de gemeente een vervolgtraject aan bij de Kredietbank. Ook deze inzet zetten we voort in 2024.

Vraag: Hoeveel statushouders (zowel in absoluut aantal als percentage) worden financieel ontzorgd? Hoe lang duurt het gemeentelijke financiële ontzorgingstraject? Vindt dit op vrijwillige basis? Hoe en wanneer wordt het effect van deze werkwijze geëvalueerd?

Antwoord:

Op dit moment zijn er zo'n 180 mensen die financieel worden ontzorgd. Het traject duurt in principe zes maanden. Indien nodig, bijvoorbeeld als er nog ontzorgen nodig is, kan het traject negen maanden duren. Het traject is op vrijwillige basis. Iedereen die op grond van de Wet inburgering 2021 moet inburgeren, kan er gebruik van maken. In de regel gebeurt dat ook. Bij uitzondering zijn er mensen die er geen behoefte aan hebben. In dat geval houdt de gemeente de deur altijd open mocht de inburgeraar van gedachte veranderen.

De eerste financieel ontzorgingstrajecten zijn gestart in maart dit jaar. Die trajecten zijn nog niet afgerond en nog niet geëvalueerd. De wijze van evalueren is nog in ontwikkeling. Waarbij gedacht wordt aan het meten en monitoren van het effect van financieel ontzorgen en naar de ontwikkeling in financiële zelfredzaamheid van de statushouder.

83. P.18: Als gemeente hebben wij de taak om te onderzoeken welke leerroute passend is en welke ondersteuning of begeleiding hierbij nodig is. Qua leerroutes zijn er drie opties:

- a. De B1-route: een route voor taal en (vrijwilligers)werk en spreken en schrijven op B1-niveau;
- b. de onderwijsroute: een route vooral voor jongeren. Zij leren de taal op een niveau B1 of hoger en worden voorbereid op een opleiding in het reguliere onderwijs;

c. de zelfredzaamheidsroute: een route voor inburgeraars voor wie route 1 en 2 te moeilijk is.
Vraag: Hoe is de verdeling (zowel in absolute aantallen als percentage) tussen de drie opties sinds de invoering?

Antwoord:

In september 2022 zijn we gestart met de Zelfredzaamheidsroute en B1-route. Op dit moment volgen 179 personen de B1-Route (ca. 66% van de huidige statushouders in een leerroute). 56 personen volgen de Z-route (ca. 20%).

De Onderwijsroute is gestart in november 2022. 37 personen volgen deze route nu (ca. 14%).

84. P19: Vanaf eind 2023 tot en met 31 december 2025 voeren we het project 'Taaltrajecten binnen bedrijven' uit. Met dit project willen we 225 statushouders tijdens en na hun inburgering extra ondersteuning bieden op het gebied van werknemersvaardigheden, relevante beroepsvaardigheden, uitbreiding van het netwerk en praktische taalvaardigheden. Dit gebeurt op de werkvloer, in een passende werksetting en in een periode van minimaal 12 tot maximaal 20 weken. De statushouder ontvangt hierbij begeleiding. Tegelijkertijd ondersteunen we ook de betreffende werkgevers op het gebied van cultuursensitiviteit. Hiermee zorgen we voor aansluiting van ons inburgeringsbeleid en participatiebeleid.

Vraag: Hoe worden de werkgevers geselecteerd? Hoe ziet de ondersteuning eruit? Wordt de ondersteuning van de werkgevers ook geëvalueerd en zo ja, door wie?

Antwoord:

Bij de selectie van werkgevers proberen we in zoveel mogelijk verschillende branches trajecten te krijgen. Doelstelling is om voor de hele doelgroep zowel voor mannen als vrouwen werk te vinden op verschillende niveaus.

Voor de ondersteuning op de werkvloer worden taalcoaches aangesteld voor de verschillende taalgroepen. Die taalcoach begeleidt de stagiair op de werkvloer en houdt nauw contact met de werkgever zodat de stage soepel kan verlopen. De taalcoach zorgt daarmee voor een goede verbinding tussen het bedrijf en de stagiair.

Voor het project wordt door een extern bureau een evaluatie gedaan. Die gaat over het hele project, dus zowel over de verbetering van het taalniveau als over de ervaringen van de stagiairs en de werkgevers. Dit is ook één van de subsidievoorwaarden voor het project.

85. P.19: Voor de periode 2022-2026 is een uitvoeringsprogramma diversiteit opgesteld in samenwerking met onder andere ervaringsdeskundigen. Doel is de bewustwording binnen de gemeentelijke organisatie en bij bewoners van de gemeente Leeuwarden op de thema's racisme en discriminatie. Met het uitvoeringsprogramma diversiteit zetten we in op kansengelijkheid en waar opportuun of nodig op anti-discriminatie en antiracisme. Dit uitvoeringsprogramma is gericht op interne en externe aandacht voor diversiteit.

Vraag: Hoeveel budget is beschikbaar voor het interne gedeelte van dit beleid? Op welke afdelingen en in welke lagen wordt dit toegepast?

Antwoord:

De activiteiten die benoemd zijn in het uitvoeringsprogramma worden bekostigd uit de bestaande budgetten binnen de verschillende organisatieonderdelen. De kosten van een projectleider, ongeveer € 30.000 per jaar, worden bekostigd uit het budget 'aantrekkelijk werkgeverschap' uit het coalitieakkoord.

86. P.21: Begin 2024 komt het college met een startnotitie over het beoogde proces van totstandkoming van het nieuwe sportbeleid. Vervolgens gaat de gemeente met de stakeholders (sportverenigingen, sportaanbieders, onderwijs e.d.) in gesprek om te komen tot een sport- en beweegbeleid met daarna ook een uitvoeringsagenda voor sportontwikkeling en sportaccommodaties.

Vraag: Worden de inwoners van Leeuwarden ook hierin betrokken om te peilen welke (onvervulde) sportbehoeftes er momenteel zijn?

Antwoord:

Ja, in de startnotitie die begin 2024 beschikbaar is, staat beschreven hoe dit participatieproces eruit ziet. Het voornemen is om de sportverenigingen en andere partijen die het huidige sportklimaat in Leeuwarden vormgeven, actief te laten participeren middels diverse themasessies. Inwoners die niet bij georganiseerde sport betrokken zijn proberen we middels een enquête te bereiken.

Jeugd

87. Turap blz. 6.7: Kan er een iets uitgebreidere analyse komen over waarom er meer gebruikt gemaakt wordt van DVO's door jeugdzorgaanbieders. Komt dit omdat ze dan bijvoorbeeld meer financiering krijgen? Leidt dit tot betere zorg?

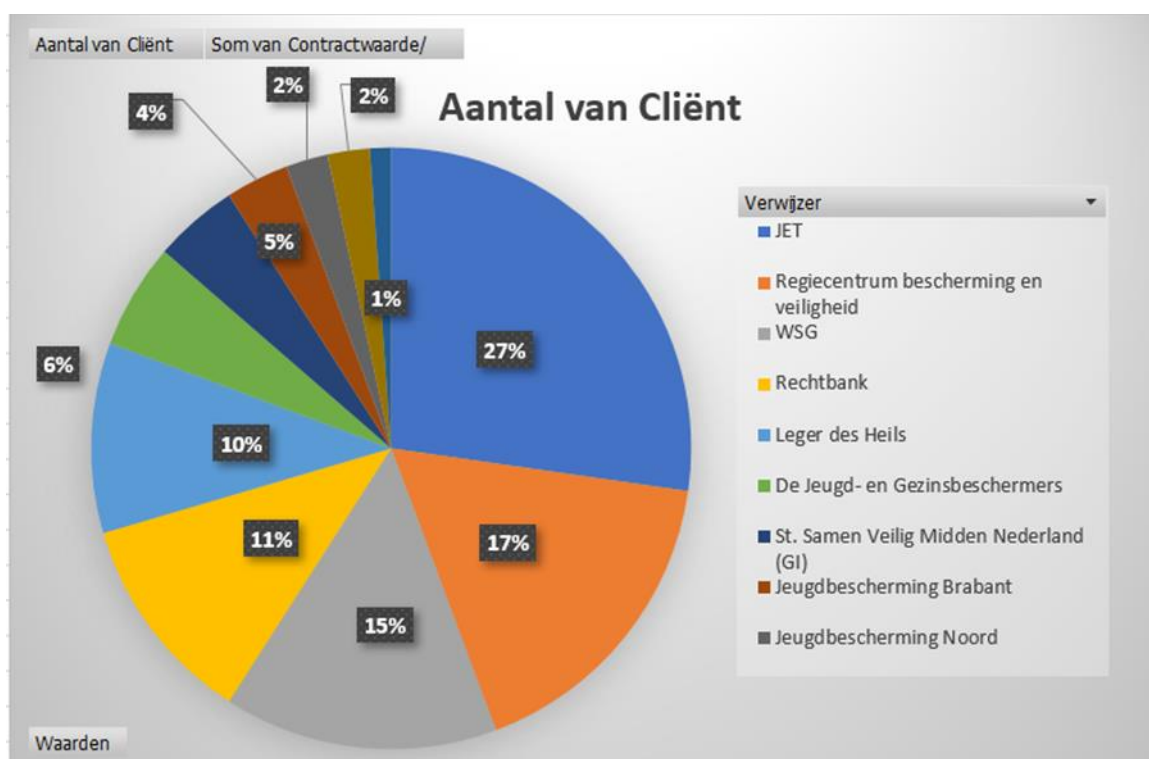
Antwoord:

In 2023 zijn er in totaal 88 DVO's afgegeven. Redenen voor het afgeven van een DVO zijn:

- buiten regionale plaatsing. De jeugdige woont buiten de regio maar gemeente Leeuwarden is op basis van het woonplaatsbeginsel wel verantwoordelijk
- het ontbreken van beschikbaar en/of passend gecontracteerd aanbod
- borgen van de continuïteit van zorg. De betrokkenheid van de hoofdaannemer stopt en onderaannemer is niet gecontracteerd.

In 60% van de gevallen is verwijzer een Gecertificeerde Instelling (waarvan 18% vanuit buiten de regio). In 27% van de gevallen is het Jeugdexpertteam de verwijzer.

Door de inzet van de DVO ontvangen de jeugdigen de zorg die ze nodig hebben en beschikbaar en passend is.



88. In hoeverre verwacht de gemeente in het volgend boekjaar nog rechtszaken omtrent de aanbesteding jeugd en wordt hier al rekening mee gehouden op de begroting?

Antwoord:

Er is 1 aanbieder die in hoger beroep is gegaan tegen de beslissing van de rechtbank dat profiel D niet wordt toegewezen. De verwachting is dat de zitting begin volgend jaar gaat plaatsvinden. Het aantekenen van het hoger beroep heeft geen invloed op de implementatie van Specialistische Jeugdhulp, de ingangsdatum blijft 1 januari 2024. Het Hoger beroep leidt niet tot extra kosten van jeugdhulp. De kosten voor juridische ondersteuning lopen wel op.

89. De tegenvaller is nu bijna 2 miljoen. In hoeverre verwacht het college volgend boekjaar wederom zo'n tegenvaller?

Antwoord:

Ook voor volgend jaar is de verwachting dat de kosten voor jeugdhulp hoger zullen worden dan vooraf begroot. Dit heeft te maken met de verkleining van de groepen bij de verblijfsaanbieder waardoor de tarieven voor woonvoorzieningen hoger zijn dan de tarieven voor de huidige verblijfscomponenten. Afgelopen jaren hebben we een trend gezien waarin het aantal jeugdigen

dat zorg nodig heeft toeneemt en dat de gemiddelde trajectprijs per jeugdige stijgt. De verwachting is dat we deze stijgende lijn niet op de korte termijn kunnen ombuigen.

Laaggeletterdheid

90. Blz. 17 → Er waren SPUK-gelden beschikbaar gesteld voor het aanpakken van laaggeletterdheid in verschillende rondes. Klopt het dat Leeuwarden niet gebruik heeft gemaakt van deze regeling en hier geen aanvraag voor heeft gedaan?

Antwoord:

Nee, dat klopt niet. Binnen de totale SPUK- aanvraag die vanuit de gemeente Leeuwarden is ingediend, is ook de aanpak van laaggeletterdheid meegenomen.

Sport

91. Blz. 22 → Wanneer worden we als raad meegenomen met het nieuwe sportbeleid en wordt van ons verwacht kaders te stellen?

Antwoord:

In het eerste kwartaal 2024 zal de raad geïnformeerd worden met een startnotitie nieuw sportbeleid. Gedurende het tweede en derde kwartaal van 2024 zullen we meerdere participatie bijeenkomsten organiseren om inwoners, sportaanbieders en verenigingen mee te laten denken over het sportbeleid. De raad wordt hier ook bij uitgenodigd.

92. Blz. 22 → Wanneer komt het onderzoek naar het diensverleningsniveau bij BV Sport beschikbaar voor de gemeenteraad?

Antwoord:

Het onderzoek is in samenwerking met bv Sport gestart, en is in het laatste kwartaal van 2023 in uitvoering. In 2024 worden eventuele keuzes in de dienstverlening voorgelegd aan de raad en worden de uitkomsten van dit onderzoek geïmplementeerd.

93. Blz. 22 → Wordt er ook gekeken of het budget van BV Sport omhoog kan om het dienstverleningsniveau op peil te houden?

Antwoord:

Alle varianten worden onderzocht, ook deze. Besluitvorming en integrale weging wordt voorgelegd aan de raad.

94. Is er al bekend in hoeverre de SPUK-gelden die beschikbaar zijn voor sport en bewegen toegekend zijn? Zo ja, hoeveel? En waar wordt het voor gebruikt?

Antwoord:

Onderdeel van de SPUK- GALA is het bedrag voor het Sportakkoord, dit is totaal €91.507. Hiervan wordt €15.000 gereserveerd voor een coördinator Sport & Preventie. Dit is een verplicht onderdeel vanuit het Sportakkoord. Momenteel is deze rol belegt bij de beleidsadviseur sport voor vier uren per week. Daarnaast is er €20.000 gereserveerd voor het inzetten van een Sportparkmanager. Het resterende bedrag is €56.507 en is beschikbaar voor initiatieven welke aangedragen kunnen worden bij het Sportakkoord Leeuwarden.

Daarnaast is de Brede Regeling Combinatiefuncties, waar de buurtsportcoaches, cultuurcoaches en mediacoaches onder vallen, ook onderdeel van SPUK-GALA.

Onderwijs

95. Blz. 23 → Wanneer komt het nieuwe voorstel omtrent de uitbreiding van jeugdondersteuners? In hoeverre kunnen we dit nu al terugzien op de begroting?

Antwoord:

De inzet van de jeugdondersteuners is voor 2024 gedekt uit incidentele jeugd middelen. In de informerende brief aan de raad d.d. 4 juli 2023 staat dat de toekomst en het al dan niet continueren/uitbreiden van de inzet jeugdondersteuners onderdeel uitmaakt van het besluitvormingsproces van de lokale jeugdagenda.

96. Ik lees niks meer over eventuele nieuwbouw van een nieuwe VO-school in Middelsee. Klopt dit? Wanneer zou je dit op de begroting verwachten als dit project nog wel op rol staat?

Antwoord:

Er is samen met het VO een haalbaarheidsstudie uitgevoerd. Het bijbehorend financieel kader laat zien dat de kosten van nieuwbouw de beschikbare onderwijshuisvestingmiddelen overstijgen. We zijn op dit moment in gesprek met het VO over hoe we gezamenlijk tot een financieel haalbare businesscase kunnen komen.

Gemeentebelangen

97. Bij het thema armoede voorkomen en schuldenproblematiek (pagina 13) missen we de rol van de incassobureaus. Zij zorgen voor een sterke toename van schulden. Er is een pilot geweest met onder meer Achmea en de rechterlijke macht om te voorkomen dat incassobureaus een verdienmodel maken van mensen die in de schulden zijn geraakt, maar daar is voor zover wij weten geen vervolg aan gegeven. Klopt dat? Wordt er alsnog een vervolg aan gegeven?

Antwoord:

KBNL heeft in 2022 een pilot gedraaid in samenwerking met Achmea en de rechtbank. Voor de betrokken partijen was de pilot te arbeidsintensief. De rechtbank wilde de pilot destijds vanwege onvoldoende beschikbare capaciteit niet voortzetten.

Via de vroegsignaleringsaanpak is de inzet van de gemeente erop gericht om bewoners met een achterstand op de zorgpremie eerder te bereiken, zodat oplopende incassokosten zoveel mogelijk worden voorkomen.

98. Zorg: Op pagina 15 wordt beschreven dat 5,7 mln voor Friesland beschikbaar is om de IZA doelen te verwezenlijken. Op welke termijn kan de gemeenteraad inzicht krijgen in het regioplan op basis waarvan deze 5,7 mln. verdeeld en begroot wordt? Is samenloop te verwachten met kosten uit de reguliere gemeentelijke begroting?

Antwoord:

Er is nog geen zicht of de Iza Spuk gelden voor Fryslân toereikend zijn. Afgelopen juli is het Regiobeeld gepresenteerd en op dit moment wordt er hard gewerkt aan het Regioplan. Het Regioplan moet op 1 januari 2024 klaar zijn en geeft de belangrijkste thema's voor Fryslân aan. De aanvragen voor de Iza gelden moeten hierop aansluiten. Volgend jaar zal er meer zicht zijn op de toereikendheid van de gelden.

99. Voor wat betreft Jeugdhulp zouden wij ons nog kunnen voorstellen dat de ontwikkelingen rond Woodbrookers aanleiding zijn geweest om de begroting voor de Jeugdhulp aan te passen. Is dat inderdaad het geval en tot welke aanpassingen heeft dit geleid?

Antwoord:

De begroting is niet aangepast naar aanleiding van de ontwikkelingen rond Woodbrookers.

100. In het kader van diversiteit is het belangrijk om ook de onderlinge verschillen tussen mensen niet te negeren, maar juist de waarde daarvan te benadrukken. Zowel bij groepen die gediscrimineerd worden als bij de andere groepen is noodzakelijk dat het bewustzijn wordt vergroot van het belang van diversiteit. Dit wordt niet expliciet als een van de doelstellingen beschreven. Is hier wel aandacht voor in de plannen en zo ja, welke activiteiten zijn hiervoor begroot?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 81.

101. Pagina 18: de gemeente heeft in 2023 voor 2-4 jaar Onderwijsroute ingekocht voor jonge inburgeraars. De eerste jongeren starten schooljaar 2023-2024. Zijn er in andere gemeenten al ervaringen met deze Onderwijsroute, zijn er best practices voor de inkoop en beoordeling van de kwaliteit en hoe wordt het effect gemeten?

Antwoord:

De gemeente Leeuwarden kan inderdaad de Onderwijsroute vanaf schooljaar 2023-2024 op een 'reguliere' manier aanbieden, nu de aanbesteding is afgerond. De gemeente heeft daarvoor al ervaring opgedaan met de Onderwijsroute. Vanaf november 2022 is de route namelijk beschikbaar geweest als een pilot. Deze pilot is in gezamenlijkheid met de andere Friese gemeenten georganiseerd. Tijdens deze pilot zijn meer dan 50 jongeren van verschillende gemeenten, waaronder Leeuwarden, gestart met de Onderwijsroute. De ervaringen die wij hier als gemeenten en onderwijs samen mee hebben opgedaan, zijn input geweest voor de aanbesteding en

contractbesprekingen van de Onderwijsroute die vanaf schooljaar 2023-2024 is gestart. Wij hebben door deze ervaringen onze verwachtingen over voortgang en kwaliteit kunnen verwerken in de samenwerkingsovereenkomst. Hierdoor kan de gewenste kwaliteit op de langere termijn goed beoordeeld worden.

102. Pagina 25: De besteding aan bestaanszekerheid kent een daling van 93 mln naar 88 mln. Een deel van de verklaring is een eenmalig ter beschikking stelling van budget ad 1,8 mln aan het Jeugd Expertteam voor het oplossen van achterstanden.

- a. Zijn deze achterstanden ook daadwerkelijk opgelost, met welk effect en tegen welke kosten?
- b. Is in de begroting rekening gehouden met nieuwe achterstanden en zo niet, hoe wordt voorkomen dat nieuwe achterstanden ontstaan en hier wel weer extra geld aan besteed moet worden?

Antwoord:

- a. In 2023 is er fors ingezet op het wegwerken van de toenmalige wachtlijsten met 150 jeugdigen. Deze zijn weggewerkt. Daarnaast is ingezet op de reguliere dienstverlening, die ook onverminderd door moest lopen. We hebben gezien dat er een stijging is van de aanvragen en meldingen bij het Jeugdexpertteam (JET). Bovendien hebben de wachtlijsten bij de zorgaanbieders en de ketenpartners zoals de Raad voor de Kinderbescherming invloed op de caseload van de consultants. Dit betekent dat het JET langer bij gezinnen in beeld moet blijven. Gevolg hiervan is dat de doorlooptijden langer zijn. Hierdoor ontstaat momenteel weer een wachtlijst.
- b. In de begroting 2024 is voor het JET, behalve de indexering van de salarisbudgetten, geen wijziging opgenomen.

103. In de totale jeugdhulp die valt onder onze gemeente, wordt ongeveer 49 miljoen per jaar omgezet. Hoe groot is de doelgroep/cliëntèle die hiermee wordt bediend?

Antwoord:

Er zijn 2.574 personen met een toewijzing Jeugdzorg (unieke klanten) en 3400 toewijzingen (peildatum 23 oktober 2023).

104. pag 11 2.1.1 We richten ons op het doorbreken van belemmeringen en evalueren onze inspanningen daartoe kritisch. Welke belemmeringen en welke inspanningen worden hiermee bedoeld?

Antwoord:

Belemmeringen op de verschillende leefgebieden (het gebied van armoede en schulden, psychische en psycho-sociale kwetsbaarheden) en werknemersvaardigheden. Naast de inzet van eigen professionals zetten we instrumenten in via het zgn. Open House aanbod die kritisch worden gevolgd en geëvalueerd.

105. Pag. 10 Nieuw Sportbeleid. Valt daar in ook onder (in het kader van “visie op zwembaden” uit het Bestuursakkoord) een onderzoek naar de haalbaarheid van een openlucht zwembad in Leeuwarden?

Antwoord:

In het sportbeleid worden hier geen uitspraken over gedaan. Wel zal er onderzoek worden gedaan naar de toekomst van de gemeentelijke zwembaden, wat resulteert in een nieuwe visie.

106. Pag. 11 Kansrijke Start voor iedereen: wordt (de ondersteuning van) het schoolontbijt ook structureel voortgezet? Zo ja, zijn de rijksmiddelen daarvoor toereikend?

Antwoord:

Net als in 2023 wordt er aan het Rode Kruis een subsidie verstrekt om waar nodig te kunnen voorzien in een ontbijt voor kinderen die dat nu niet krijgen. Dit is aanvullend op het Rijks Programma Schoolmaaltijden dat in 2024 wordt voortgezet.

107. Pag. 11 Global Goal 8: er wordt veel gedaan/bedacht om mensen uit de bijstand te helpen/halen: wat is de doelstelling van het aantal mensen uit de bijstand

Antwoord:

De doelstelling conformeren we aan de reeks en mutaties die in het Gemeentefonds opgenomen zijn. Op basis van de reeks in de septembercirculaire 2023 gaan we uit van een lichte daling (69) van het bestand.

108. Pag 12: Sam& en JINC: wat was de toename van het gebruik in 2022 in procenten?

Antwoord:

Sam& had in 2021 een bereik van 2592 en in 2022 een bereik van 2919. Dit laat een procentuele stijging zien in het bereik van unieke kinderen ten opzichte van 2021 van 12,6%.

JINC heeft in 2021 1.484 vmbo- en basisschoolleerlingen bereikt. In Leeuwarden werkte JINC hiervoor samen met 9 basisscholen en 5 vmbo-scholen en 83 bedrijven en instellingen. In 2022 heeft JINC 2291 leerlingen bereikt. Hiervoor werkt JINC samen met 9 basisscholen, 5 vmbo-scholen en 147 bedrijven. Dit laat in 2022 een procentuele stijging zien ten opzichte van 2021 ter hoogte van 54,4%. De maatregelen rondom het coronavirus zijn van grote impact geweest op de projecten van JINC. Tijdens de scholensluiting waren er geen projecten mogelijk, en ook was het bedrijsvennetwerk minder beschikbaar i.v.m. deze coronamaatregelen.

109. Pag 16: wat heeft het ontwikkelen van een visie op het maatschappelijk vastgoed te maken met het versterken van de sociale basis?

Antwoord:

Maatschappelijk vastgoed kan de leefbaarheid vergroten in de wijken en dorpen. Een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten is daarin belangrijk.

110. Pag 17: is binnen de Lokale inclusieagenda ook aandacht voor openbare toiletvoorzieningen?

Antwoord:

Openbare toiletvoorzieningen staan hoog op de prioriteitenlijst van het uitvoeringsprogramma Lokale Inclusie Agenda 2024-2026. Deze ontvangt de raad van het college voor het einde van 2023.

111. Pag. 20: worden binnen GALA ook bestaande budgetten ondergebracht en daardoor vrijgespeeld binnen de begroting waardoor er een andere bestemming aan kan worden gegeven?

Antwoord:

Binnen het GALA worden vooralsnog geen bestaande budgetten ondergebracht, die vervolgens vrijvallen. Budgetten die zowel binnen het GALA als in de begroting zijn opgenomen zijn Kansrijke Start en Sociale Basis. Voor het verdere vervolg wordt gewerkt aan uitvoeringsplannen.

112. Pag. 22 Verplaatsing FVC: neemt Blauw Wit de vrijkomende velden van FVC in? Is daarmee (budgettair) rekening gehouden?

Antwoord:

Blauw wit heeft de intentie om hier gebruik van te maken, zij zullen dan daarover de huur gaan betalen, zoals FVC dat voorheen deed.

113. Pag 24: Scholenteams: zijn deze mensen in dienst van de gemeente of van de scholen?

Antwoord:

Deze mensen met expertise zijn in dienst bij hun eigen organisatie. De school huurt ze voor een bepaald aantal uren in. Daarvoor stellen wij als gemeente Leeuwarden en de Friese gemeenten subsidie beschikbaar.

114. Pag 26 tabel 6: meer banen dan vergelijkbare gemeente, maar ook fors meer mensen in de bijstand dan vergelijkbare gemeenten. Hoe wordt deze mismatch aangepakt?

Antwoord:

Het bestand dat we als gemeente op dit moment hebben bestaat uit mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Wij pakken dit aan door een intensieve inzet op het begeleiden van mensen met de focus op bestaansrecht. We doen dit door aandacht te geven aan kwetsbaarheden en het oplossen daarvan. Daarnaast zetten we reïntegratieinstrumenten in, Caparis, Vizier op Werk en opleidingstrajecten gericht op kansrijke sectoren waar de banen zijn. Voor jongeren ligt primair de focus op terugkeer naar school en daarmee het verkrijgen van een startkwalificatie.

Betaalbaar wonen in een gezonde en veilige leefomgeving

ChristenUnie

115. P30. Op welke manier draagt de gemeente bij aan de doorstroming van sociale huur naar reguliere huur/koop?

Antwoord:

Via de beoogde opkoopbescherming zorgen we ervoor dat bestaande, goedkope koopwoningen beschikbaar blijven voor de (hoge) middeninkomens. In het kader van de Ongedeelde Stad (Volkshuisvestingsvisie 2021) willen we voor de lage middeninkomens afspraken met corporaties maken. Zodat deze groep ook bij hen gaat huren. Ook wordt ingezet op het toevoegen van betaalbare koopwoningen/uitbreiding voorraad door nieuwbouwwontwikkelingen (uitbreidingsplannen, herstructurering, verdichting, herbestemming).

116. P38. Tegengaan mensenhandel: met welke partners buiten onze landsgrenzen werken wij als gemeente samen als het gaat om de aanpak mensenhandel en hoe ziet die eventuele samenwerking eruit?

Antwoord:

De gemeente heeft geen directe contacten met buitenlandse dan wel internationale organisaties omtrent mensenhandel. Wel werkt gemeente Leeuwarden op verzoek mee aan (internationale) onderzoeken op dit thema. Zo is in 2022 gesproken met vertegenwoordigers van GRETA, een internationaal onderzoekscomité wat periodiek onderzoek doet naar de aanpak mensenhandel van EU lidstaten.

Voor de opsporing en berechting van daders hebben politie en OM waar nodig contact met hun buitenlandse collega's.

Voor de opvang en bescherming van de slachtoffers van mensenhandel hebben betrokken hulporganisaties zoals Fier contacten met ngo's in diverse landen. De Internationale Organisatie voor Migratie speelt een belangrijke rol in repatriëring van slachtoffers van mensenhandel naar landen van herkomst. Voor verblijfsrechtelijke vraagstukken onderhouden hulporganisaties eveneens contact met ngo's in een veelheid aan landen.

De zorgcoördinator slachtoffers mensenhandel van Friesland, belegd bij Fier, neemt daarnaast deel aan diverse overleggen bij Comensha. Comensha is de landelijke belangenorganisatie voor slachtoffers mensenhandel en is op haar beurt onderdeel van La Strada International, een samenwerkingsorganisatie van diverse belangenorganisaties van slachtoffers mensenhandel uit verschillende landen.

Zowel op casuïstiek-niveau als op tactisch niveau liggen er dus contacten en structuren om de aanpak mensenhandel ook internationaal te verbeteren.

VVD

117. Rijksvergoeding Oekraïners

- Wat is de bijdrage dat in 2024 verwacht wordt voor de opvang van Oekraïners?
- Als dit weer meer is dan benodigd, waar wordt dit extra geld dan aan uitgegeven?

Antwoord:

- € 23 mln. Dit is op basis van het aantal verwachte opvangplekken (gemeentelijk en particulier) in 2024 en het meeste recente normbedrag.
- Dit komt ten gunste van het rekeningresultaat van de gemeente.

118. Regenbooggelden

- Klopt het dat de gemeente Leeuwarden Regenbooggelden heeft ontvangen?
- Waar vind ik deze gelden in de begroting?
- Welke activiteiten worden uitgevoerd voor deze regenbooggelden?

Antwoord:

Deze middelen worden pas uitgekeerd met de decembercirculaire 2023 van het Ministerie OCW.

119. Blz. 31 Inzet gemeentelijke stadsbouwmeester

- Waar wordt het atelier gevestigd?
- Wat is de begroting van de stadsbouwmeester. Waar wordt de € 150.000 euro aan uitgegeven?

Antwoord:

- Voor Atelier Stadsbouwmeester wordt een deel van het gebouw 'Obe' aan het Oldehoofsterkerkhof gehuurd. Dit is de vaste locatie gedurende de looptijd van het Atelier, dat is tot en met 2026. Verwachte opening is in december dit jaar.

- b. Zie ook de brief met kenmerk 2023-125059, d.d. 6 juni 2023. Het budget wordt besteed aan het organiseren van evenementen (workshops, lezingen, tentoonstellingen, lunch met de wethouder, etc.), onderzoeken (ontwerpen, verkenningen, essays, etc.) en excursies (werkbezoeken, rondvaarten, stadswandelingen, fietstochten, etc.).

120. Blz. 30 Vereveningsfonds

Ook onderzoeken we of we een Vereveningsfonds sociale huur kunnen ontwikkelen, zodat we hiermee financiële middelen vrijmaken om de gewenste productie van sociale huur van 30% van de totale productie te halen.

- Graag een toelichting op het Vereveningsfonds.

Antwoord:

Om de bouw van sociale huurwoningen te stimuleren, kan een vereveningsfonds Sociale woningbouw opgericht worden. Bouwt een projectontwikkelaar minder sociale huurwoningen, dan moet hij geld storten in het fonds. Projecten waar meer sociale huur wordt toegevoegd dan verplicht, krijgen dan een financiële bijdrage uit dit fonds. We onderzoeken of dit een geschikt instrument is om in te zetten in de gemeente.

121. Blz. 30 Monitoring nieuwbouw en bouwen nieuwe woningen

Wat is de ambitie qua woningbouw voor 2024? Graag opgesplitst in nieuwbouw, herbestemming (van kantoorpand naar woning) en woningsplitsing.

Antwoord:

De verwachting is dat we in 2024 zo'n 550 - 600 woningen zullen realiseren. Hiervan is ca. de helft nieuwbouw (incl. 192 flexwoningen) en de andere helft is herbestemming/herontwikkeling. We voorzien geen of nauwelijks woningsplitsingen.

122. Blz. 31: Zelfbewoningsplicht

Op welk moment gaat deze zelfbewoningsplicht in?

Antwoord:

We verwachten dat het college eind 2023/begin 2024 de huisvestingsverordening (waarin het verbod tweede woninggebruik is opgenomen) aan de raad kan aanbieden. Dan gaat ook het verbod in.

123. Blz. 31 Binnenstedelijke herontwikkelingen

Welke binnenstedelijke ontwikkelingen komen voor heroverweging in aanmerking nu het lijkt dat op het huidige WTC gebied ook grootschalige woningbouw (tussen de 600 en 1600 woningen) lijkt te komen?

Antwoord:

Er is een grote en langdurige vraag naar woningen in de stad Leeuwarden. Lopende projecten voorzien in een deel van deze vraag. In het beleidskader Wonen in de stad (2024) werken we dit nader uit.

124. Blz. 33 Zwerfafval

Er is sprake van een hogere vergoeding van de verpakkingindustrie voor het terugdringen van zwerfafval. Plannen worden uitgewerkt, op welke termijn? Hoe wordt de raad daarbij betrokken? En wordt er daarbij nog ruimte vrijgehouden voor initiatieven vanuit de samenleving?

Antwoord:

De uitvoeringsplannen worden in de komende maanden uitgewerkt. De raad zal daarover naar verwachting in het voorjaar van 2024 worden geïnformeerd. Uiteraard blijft er ruimte voor initiatieven uit de samenleving, zoals we die ook nu al benutten.

125. Blz. 36 Keurmerk Veilig Ondernemen

- a. Hoeveel ondernemers zijn er in het bezit van het keurmerk Veilig Ondernemen?
- b. Hoe groot is de groep ondernemers die nog in aanmerking zou kunnen komen voor het Keurmerk Veilig Ondernemen?

Antwoord:

a. Het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) wordt niet aan individuele ondernemers verstrekt. Het KVO is gericht op publiek-private samenwerkingsverbanden met het doel om de veiligheid te verbeteren in winkelgebieden of bedrijventerreinen. Met het certificaat "Keurmerk Veilig Ondernemen" kan de samenwerking zichtbaar gemaakt worden. KVO-gecertificeerde

samenwerkingsverbanden in de gemeente Leeuwarden zijn bijv. de bedrijvenverenigingen Hemrik, De Zwette, de Businessclub Grou en het winkelgebied Binnenstad-Schrans.
b. n.v.t. (zie antwoord bij a.).

126. Blz. 38 Vergroten toekomst perspectief jongeren
a. Hoe wordt het toekomst perspectief van jongeren vergroot buiten Leeuwarden Oost?
b. Hoe gaat dat in de dorpen?

Antwoord:

Van alle zaken die in Leeuwarden Oost goed werken wordt uitgezocht of deze ook in de rest van de gemeente kunnen worden uitgerold. Verder verwijzen wij u naar de nog door de gemeenteraad vast te stellen Lokale Jeugdagenda.

127. Blz. 36 preventie met gezag
Wat is de startsituatie? D.w.z. hoeveel jongeren komen momenteel in aanraking met criminaliteit?
En welke reductie wordt nagestreefd?

Antwoord:

Ten behoeve van het programma Preventie met Gezag is een cijfermatige onderbouwing opgesteld. U kunt deze vinden op www.leeuwardenoost.nl.

Het doel is om met het programma te voorkomen dat jongeren in de criminaliteit terechtkomen of hier verder in afglijden.

CDA

128. Op pag 30 wordt gesproken over de regionale Versnellingstafel. Kunt u hier wat meer informatie over geven? Wat is een Vereveningsfonds Sociale Huur?

Antwoord:

De versnellingstafel is een afspraak uit de regionale Woondeal 2022 -2030 Regio Leeuwarden. Deze tafel is bedoeld om specifieke woningbouwprojecten te versnellen en thematische knelpunten op te lossen. Om de bouw van sociale huurwoningen te stimuleren, kan een vereveningsfonds Sociale woningbouw opgericht worden. Bouwt een projectontwikkelaar minder sociale huurwoningen, dan moet hij geld storten in het fonds. Projecten waar meer sociale huur wordt toegevoegd dan verplicht, krijgen dan een financiële bijdrage uit dit fonds. We onderzoeken of dit een geschikt instrument is om in te zetten in de gemeente.

129. Pag. 31. Stadsbouwmeester en Atelier. Kunnen we hier meer informatie over ontvangen?
Wat zijn de concrete plannen bijvoorbeeld.

Antwoord:

Zie ook de brief met kenmerk 2023-125059, dd 6 juni 2023. Afgelopen juni was de openingstentoonstelling in De Harmonie. Er heeft een publieksprijsvraag plaats gevonden. Dit najaar wordt een atelier over 'wonen in de historische stad' georganiseerd.

PvdA

130. P31 Wonen: Zelfwoningsplicht.
a. Wat zijn de kaders van deze zelfbewoning?
b. Hoeveel dagen in de week moet je er wonen?
c. Hoe wordt dit gehandhaafd?

Antwoord:

- a. In de straks aangewezen gebieden in de dorpen moet een woning als hoofdverblijf worden gebruikt. Een hoofdverblijf is de centrale levensplaats van een persoon, waar zich naar omstandigheden het middelpunt van zijn persoonlijke en economische belangen bevinden.
b. Daar is geen aantal voor, zie antwoord vraag a.
c. Hier zijn we nog mee bezig, de raad wordt hierover geïnformeerd tijdens de behandeling van de vaststelling van de huisvestingsverordening.

131. Atelier heeft een vaste locatie vanaf het najaar 2023 voor 3 jaar. Waar is deze locatie?

Antwoord:

Voor Atelier Stadsbouwmeester wordt een deel van het gebouw 'Obe' aan het Oldehoofsterkerkhof gehuurd. Dit is de vaste locatie gedurende de looptijd van het Atelier, dat is tot en met 2026. Verwachte opening december dit jaar.

132. Pag. 28 Veiligheid: In de nota: Bijzondere wetten en horeca, coffeeshop, prostitutie en kansspelen de 07-06-2018 staat onder meer dat er op naleving van de beleidsregels de coffeeshops driemaal per jaar worden gecontroleerd.
- Wordt dit beleid nog steeds uitgevoerd?
 - Waar kunnen wij de bevindingen lezen?

Antwoord:

- Het coffeeshop beleid is sinds 2018 vastgelegd in het Coffeeshopbeleid Leeuwarden te vinden op <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR610505/1>. Net als in de Nota bijzondere wetten is daar vastgelegd dat coffeeshops minimaal driemaal per jaar worden gecontroleerd en dit wordt ook uitgevoerd.
- De bevindingen van deze controles zijn te vinden in het HUP-jaarverslag.

Lijst058

133. Het college wil investeren in gebiedsontwikkeling (fonds). Blz 28. Wat moeten we hieronder verstaan? De toelichting op blz 31 is niet echt duidelijk.

Antwoord:

Hiervoor komen aparte raadsvoorstellen op route. In december 2023 worden de eerste aanvragen verwacht.

134. De inzet van Toezicht en Handhaving levert een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid in de gemeente, staat op blz 35. In de volksmond leeft vooral het idee dat T en V er is voor binnen de grachten, dus het centrum van Leeuwarden. Hoe wordt binnen het uitvoeringsprogramma ervoor gezorgd, dat T en V ook in de dorpen en de buitenwijken van Leeuwarden zichtbaar is?

Antwoord:

Toezicht en Handhaving is ook aanwezig in de buitengebieden.

Het handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) brengt prioritering aan, daar er onvoldoende capaciteit beschikbaar is om op iedere locatie binnen de gemeente Leeuwarden continu aanwezig te zijn. Deze prioritering wordt bepaald naar aanleiding van waar de meeste overlast wordt ervaren. Veel overlast vindt plaats in en rondom de binnenstad van Leeuwarden. Niettemin wordt het buitengebied meegenomen in de reguliere surveillance en worden meldingen in het buitengebied geprioriteerd als dat nodig is.

135. Het vergroten van het bewustzijn bij ambtenaren en bestuurders enz, zo staat op blz 36. Wie worden bedoeld met bestuurders? En hoe wil het college dit bewustzijn vergroten?

Antwoord:

Met de term 'bestuurders' wordt zowel de gemeenteraad als het college van burgemeester en wethouders bedoeld.

Bewustwording van de gevaren van ondermijnende criminaliteit, het herkennen van signalen en het hebben van handelingsperspectief zijn belangrijke onderdelen van de aanpak van ondermijning. Om de bewustwording van bestuurders én ambtenaren te vergroten zal dit in 2024 worden opgepakt. De precieze invulling van deze bewustwording wordt verder uitgedacht. Aanvullend zal er volgend jaar een bijeenkomst voor raadsleden worden georganiseerd waarbij informatie gedeeld wordt over ondermijnende criminaliteit. Hierbij zal ook aandacht worden besteed aan de bewustwording en weerbaarheid om deze te verhogen.

Het vergroten van het bewustzijn (en weerbaarheid) is een grote opgave, naast het bestuur zal dit ook gelden voor de gehele ambtelijke organisatie.

136. Op blz 39 lezen we over aanpak verstoringen openbare orde. Dan gaat het over perspectief en kansen bieden. De volgende zin gaat over last onder dwangsom. Hoe moeten we dit rijmen?

Antwoord:

Als er naar aanleiding van grootschalige verstoringen van de openbare orde, die een groot ontwrichtend effect op de maatschappij hebben, een last onder dwangsom wordt opgelegd aan

diegenen die daarbij betrokken waren, dan heeft dat de bedoeling om herhaling van dergelijke ongeregelde heden te voorkomen. Dergelijke maatregelen hebben dus een duidelijke preventieve werking. Dit doorkruist het bieden van kansen en perspectief niet.

137. Op pagina 39 gaat het ook over het anti-overheidsextremisme. De conclusie is dat dit groeit. Gaat de gemeente Leeuwarden ook een zelfanalyse uitvoeren?

Antwoord:

De gemeente Leeuwarden gaat geen zelfanalyse uitvoeren. Op regionaal niveau is een onderzoek gedaan naar het anti-overheidsextremisme, deze is ook voor onze gemeente van toepassing.

GroenLinks

138. P.33: Er worden plannen uitgewerkt die gebaseerd worden op de evaluatie van de inzet op het gebied van zwerfafval in de afgelopen jaren.

Vraag: Wanneer wordt de uitwerking van deze plannen gedeeld met de raad?

Antwoord:

De uitvoeringsplannen worden in de komende maanden uitgewerkt. De raad wordt daarover naar verwachting in het voorjaar van 2024 geïnformeerd.

139. P.34: In het najaar van 2023 is in het plan van aanpak straatintimidatie aangeboden aan de gemeenteraad. Daarna start de uitvoering van het plan van aanpak. Een groot deel van de inzet op het tegengaan van straatintimidatie is gericht op preventie en bewustwording.

Vraag: Op welke wijze zijn Tienskip en de insprekende jongeren bij de totstandkoming van dit plan van aanpak betrokken geweest?

Antwoord:

Op 13 juni 2023 organiseerde Tienskip een projectdag in de Elfstedenhal. Op deze dag werkten jongeren onder ander aan een oplossing voor straatintimidatie in Leeuwarden. We hebben met deze jongeren gesproken over hun eigen ervaringen met de straatintimidatie, de impact die straatintimidatie op hen heeft en over hun ideeën voor het tegengaan van straatintimidatie. De input van de jongeren op de projectdag van Tienskip heeft mede geleid tot het plan van aanpak straatintimidatie en is verwerkt in het plan van aanpak.

Na afronding van het plan van aanpak straatintimidatie bleek dat Tienskip en de insprekende jongeren meer betrokken hadden willen en hadden moeten worden bij de totstandkoming van het plan van aanpak. Bijvoorbeeld door het concept-plan van aanpak met hen te bespreken. We hebben hierover gesproken met de organisatie van Tienskip en excuses aangeboden. Vervolgens hebben we alsnog een bijeenkomst georganiseerd met de jongeren van Tienskip die destijds hebben ingesproken bij de raadsbijeenkomst en/of die zich nu bezighouden met het thema straatintimidatie. In deze bijeenkomst hebben de jongeren aangegeven het in de basis een goed plan te vinden, hebben ze een aantal vragen gesteld over het plan van aanpak en aanvullende input gegeven. We hebben daarbij als gemeente benadrukt dat we bij de uitwerking van het plan van aanpak graag willen blijven samenwerken met de jongeren van Tienskip.

De komende periode wordt gestart met de uitvoering van de voorstellen en acties die in het plan van aanpak worden genoemd. Hiertoe wordt een Taskforce opgericht. Met Tienskip wordt besproken wat voor hen de meest wenselijke manier is om betrokken te blijven.

140. P.37: Komend jaar zetten we in op:

Het verlagen van slachtofferschap van digitale criminaliteit, door ondernemers en enkele geselecteerde kwetsbare doelgroepen digitaal weerbaarder te maken.

Vraag: Welke geselecteerde kwetsbare doelgroepen worden hiermee bedoeld?

Antwoord:

Daarmee wordt bedoeld op de doelgroepen jeugd en senioren.

141. P.37: Ook de gemeente zelf kan slachtoffer worden van criminaliteit. Daarvoor is geoefend in 2023. Voor de komende periode, ook in 2024 worden de evaluatiepunten daarvoor verder uitgewerkt.

Vraag: Wordt de raad geïnformeerd over deze uitwerking?

Antwoord:

Op 7 juni heeft er in de gemeente een crisisoefening plaatsgevonden, met als specifiek thema: cyberveiligheid. Binnen de ambtelijke dienst worden de evaluatiepunten met betrekking tot cyberveiligheid, interne samenwerking en het verder aanpassen van draaiboeken en protocollen besproken.

Aangezien dit vooral betrekking heeft op uitvoering binnen de gemeente, wordt de raad daar in beginsel niet over geïnformeerd. Indien gewenst sturen we de raad de factsheet n.a.v. deze oefening toe.

142. P.39: We gaan onderzoek doen naar extra mogelijkheden rondom de meldplicht.

Vraag: Wat betekent het onlangs aangekondigde experiment met de digitale meldplicht voor deze begroting?

Antwoord:

Op dit moment zitten we in de experimentfase om te bepalen of het beoogde systeem toegepast kan worden. De financiële verplichtingen voor het experiment worden op dit moment door het ministerie van Justitie en Veiligheid gedragen. Het experiment moet gaan uitwijzen welk systeem er uiteindelijk gebruikt kan worden voor een digitale meldplicht. Behoudens inzet van ambtelijke capaciteit lijken de financiële gevolgen voor deze begroting beperkt.

D66

Wonen/Vastgoed

143. Wat is de status van de motie van Groenlinks omtrent extra sociale woningbouw in De Hem?

Is er al beraamd wat dit ongeveer gaat kosten?

Antwoord:

Aan een reactie op deze motie wordt gewerkt, die zal vóór eind december worden aangeleverd conform afspraak.

144. Ik lees op blz. 32 al terug dat de zelfbewoning ook gaat gelden in Warten? Klopt dit? Wat is de status van de motie van D66 op dit moment? Hoe zit het met Wergea en Jirnsum?

Antwoord:

Hier wordt bedoeld dat we voornemens zijn ook Warten in de huisvestingsverordening op te nemen. We leggen op dit moment de laatste hand aan deze verordening (met inachtneming van de motie van D66). Op basis van aanvullend onderzoek blijkt dat in Wergea en Jirnsum onvoldoende tweede woningen zijn om een verbod te rechtvaardigen.

145. Blz. 34: In 2024 verwachten we het beleidskader Wonen in de Stad. Wat voor kaders (voorbeelden) kunnen we eventueel meegeven als raad op dit vlak?

Antwoord:

De raad wordt geïnformeerd over het concept beleidskader Wonen in de Stad in het voorjaar 2024.

146. Blz. 73 → Er wordt veel gesproken over klimaatadaptief en circulair bouwen. Er lopen verschillende bouwprojecten in onze gemeente. Kan het college voorbeelden geven van concrete maatregelen hoe er binnen bepaalde woningbouwprojecten deze ambities worden behaald.

Antwoord:

Bij tenders voor gebiedsontwikkelingen passen we criteria toe uit methodes die elders in den lande hun succes bewijzen. Zoals Het Nieuwe Normaal, Convenant Toekomstbestendig Bouwen MRA-regio. We vragen hogere ambities uit en duurzaamheid is een apart toetsingsitem. Bij de tender voor ingenieurs- en adviesdiensten voor Middelsee heeft dit geresulteerd in het toekennen van de opdracht aan partijen die duurzaamheid (klimaat - circulariteit - biodiversiteit) als zeer belangrijk aandachtspunt in hun offertes hebben meegenomen. Een ander, recent voorbeeld is de bouwerscompetitie om in Leeuwarden Nieuw Oud Oost 45-50 sociale woningbouw woningen klimaatadaptief en biobased te realiseren.

147. Hoeveel huur moet de Elfstedenhal betalen per jaar aan de gemeente?

Antwoord:

De basishuur (conform huurovereenkomst) bedraagt € 123.000. Daarnaast worden de (variabele) energiekosten, die de gemeente voorschiet, verdisconteerd in de huur. De basishuur is niet kostendekkend.

148. Omtrent de motie 'Knarrenhof' lees ik niks terug in deze begroting. Wordt deze motie al uitgevoerd binnen deze begroting of komt dit terug bij het onderwerp 'Wonen en Zorg'?

Antwoord:

Op dit moment zijn wij in gesprek met Knarrenhof over een binnenstedelijke locatie. Ook is er de mogelijkheid opgenomen om in De Hem zo'n concept te laten landen. Tevens heeft er een werkbezoek plaatsgevonden waarbij diverse wethouders uit onze provincie, op uitnodiging van wethouder Hein de Haan, drie Knarrenhof locaties hebben bekeken.

Gemeentebelangen

149. Pag. 32 kapitaalgoederen op orde. Welk energielabel streeft de gemeente na voor de eigen gebouwen. Klopt het dat er wordt bezuinigd op het onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen?

Antwoord:

Er is nog geen vastgesteld beleid over welk energielabel wordt nagestreefd. Er wordt momenteel gewerkt aan een beleidskader verduurzaming gemeentelijk vastgoed dat aan de raad zal worden aangeboden. Van bezuiniging op de begraafplaatsen is geen sprake.

150. Pag 42 Beleidsindicatoren omvang huishoudelijk restafval worden cijfers van 2021 gebruikt. Waarom niet de actuele cijfers gebruiken?

Antwoord:

We gebruiken hiervoor de meest actuele cijfers die beschikbaar zijn via:

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording--bbv->.

151. Pag 52 2.4.2 vervoer en Waterstaat. Duurzame vormen van stadsdistributie. We investeren in duurzame vormen van stadsdistributie. Welke vormen?

Antwoord:

Hub Kantorenlogistiek in samenwerking met Caparis, Project vergroenen Bouwlogistiek als samenwerking in Noord-Nederland, projectacties als positief besloten wordt over een ZE-zone.

Toonaangevend in cultuur en evenementen

VVD

152. Blz. 44 Uitvoering Cultuurvisie

- Welke bijdragen dienen er nog geleverd te worden om scenario B; basis op orde voor elkaar te hebben? Zie de [Visie op kunst en cultuur in de gemeente Leeuwarden](#).
- Graag een overzicht van alle posten/uitgaven/bijdragen die nog benodigd zijn om het ambitie niveau B te realiseren.

Antwoord:

Instelling	Ambitieniveau B uit de Cultuurvisie	Gerealiseerd agv coalitie-akkoord (Bestedingsplan Cultuur)	Verschil met ambitieniveau B
Tryater	€ 200.000	€ 50.000	€ 150.000
Stadsschouwburg de Harmonie	€ 300.000		€ 300.000
Fonds Jonge Makers	€ 100.000	De Regeling talentontwikkeling	€ 20.000

Instelling	Ambitieniveau B uit de Cultuurvisie	Gerealiseerd agv coalitie-akkoord (Bestedingsplan Cultuur)	Vershil met ambitieniveau B
		(subsidieplafond 2024 € 80.000) is nu ook opengesteld voor jonge makers.	
Fair Pay Practice code	P.M.	Uit recent (eind 2023) onderzoek naar financiële gevolgen toepassing eerlijke beloning cultuur blijkt een bedrag van € 102.000 nodig	€ 102.000

CDA

153. Blz. 44 en 45: In de LC van zaterdag 7 oktober hebben we kunnen lezen dat de Neushoorn €600.000 extra nodig heeft. Waar is dit bedrag te vinden binnen de begroting?

Antwoord:

Deze is niet opgenomen in de begroting of 1^e begrotingswijziging. Hiervoor komt apart een raadsvoorstel op route.

PvdA

154. P45: Cultuur Positief over de inzet om cultuur in de dorpen en wijken in te zetten als sociaal bindmiddel.

- Wordt hier veel op aanvraag vanuit buurten en wijken een beroep op gedaan en via welke weg komen ze dit dan meestal te weten?
- Wat is de stand van zaken met betrekking tot het aanstellen van een ambtenaar Frysk?
- Hoever is de uitvoering van Uitvoeringsnota Frysk en Meertaligheidsbeleid?

Antwoord:

- Hier hebben we geen exacte/harde data van. Algemene indruk is dat met name aanvragen op de regeling amateurkunst in dorpen wijken terecht komt.
- In maart 2023 is een beleidsmedewerker Fries en Meertaligheid gestart.
- De volgende onderdelen uit de Uitvoeringsnotitie zijn uitgevoerd/in uitvoering:
 - Er een plan uitgewerkt rondom de te werven Taalstipers, hier wordt in november mee gestart;
 - er is een samenwerking met Afuk als vervolg op een eerdere campagne voor Nije Fryskpraters;
 - de hal van het gemeentehuis wordt opnieuw ingericht en hier komt meer aandacht voor de meertaligheid van de gemeente Leeuwarden;
 - de meest gelezen pagina's van de website zijn vertaald naar het Fries;
 - er is een interne campagne gevoerd om medewerkers te informeren over de mogelijkheden om teksten naar het Fries te vertalen;
 - wethouder Hein Kuiken heeft tijdens de Friese Voorleesweken voorgelezen op IKC Roorda in Wytgaard.

155. P184 Cultureel erfgoed

- Er is geen geld gereserveerd voor cultureel erfgoed. Waarom is dat?
- Wordt dit op een ander manier gefinancierd?
- Is de conclusie dat hier geen ruimte voor is?

Antwoord:

Bij het toewijzen van de taakvelden aan de producten Cultureel Erfgoed zijn deze abusievelijk gelabeld aan de taakvelden Musea (TKN0540) en Beheer overige gebouwen (TKN0003). Deze toewijzing wordt nog geactualiseerd in december 2023 en de verwachting is dat daarmee het taakveld Cultureel Erfgoed weer net als in eerdere begrotingen juist gepresenteerd wordt.

Lijst058

156. Er wordt ingezet op toonaangevende steden in Nederland - Cultuur blz. 43 o.a. uitvoering van de cultuurvisie. IN de cultuurvisie staat op blz 31 dat de relatief zware regelgeving voor kleine(re) evenementen als een bedreiging wordt genoemd. In de praktijk zien we dat bij wijk- en dorpsevenementen maar ook bijv. bij kerstdorp. Hoe staat dit in relatie tot “Het stimuleren van aanbod cultuur in wijken en dorpen (blz. 43 van de begroting) waar evenementen alleen subsidie kunnen aanvragen als het gebruik van De Friese taal een van de criteria is?

Antwoord:

Het gebruik van het Fries is geen voorwaarde in de subsidieaanvragen, maar levert wel een bonuspunt op. Zonder gebruik van het Fries kan gewoon een aanvraag worden ingediend. Overigens: zware regelgeving staat in de Cultuurvisie niet bij de bedreigingen, maar is genoemd als zwakte.

157. Op pagina 44 lezen we over grote festivals en publieksevenementen. We lezen dan van 1 mogelijk groot evenement. Klopt dat?

Antwoord:

Naast dat er vele andere evenementen in Leeuwarden op de kalender van 2024 staan (door anderen georganiseerd), gaan we vanuit de gemeente zelf 1 meerdaags event contracteren vanuit de eigen begroting.

Een circulaire en concurrerende economie

VVD

158. Blz. 50 werk voor iedereen

Wat houden initiatieven als Talenhouse en de internationale school voor primair en voortgezet onderwijs in?

Antwoord:

1) Er vindt (in samenwerking met provincie Fryslân) een verkenning plaats naar de haalbaarheid van een internationale school (p&vo).

2) Er vindt een verkenning plaats naar een mogelijk TalentHouse (naar voorbeeld uit San Sebastian). Hier staat dienstverlening voor internationaal talent, ontmoeting en mogelijke (tijdelijke) woonvoorziening centraal.

159. Blz. 52 Duurzame vormen van stadsdistributie en -mobiliteit door middel van mobiliteitshubs Aan de rand van Leeuwarden zou in samenwerking met PostNL een nieuwe logistieke centrum worden gevormd, zodat er minder groot vrachtverkeer in de binnenstad komt en er minder verkeersbewegingen zijn.

a. Wat zijn de resultaten van deze logistieke HUB?

b. Welke organisaties zijn hier ondertussen bij aangesloten?

Antwoord:

a. De hub heeft de deelnemers veel geleerd over verduurzaming van de logistiek. Kennisdeling, samenwerking en klein positief effect op emissievrije ritten zorgden voor positieve ervaringen. De meerderheid is positief over een vervolg. Tegelijkertijd bleek uit de evaluatie dat het tijd kost om de operatie op te starten. Dit heeft onder andere te maken met afstemming tussen leveranciers en deelnemende partijen, voorwaarden van lopende contracten en extra (inhouse) services die leveranciers leveren. Leerpunt is dat het wenselijk is dat een hub (mede) geëxploiteerd wordt door een lokale partij. Een partij die een netwerk in Leeuwarden en bestaande ritten in de stad heeft.

b. Aangesloten ontvangende partijen zijn Achmea, Rabobank, Gemeente Leeuwarden, Provincie Fryslân en Firda. De hub wordt geëxploiteerd door Caparis. Zij hebben in 2023 het stokje overgenomen van PostNL. Daarnaast zijn veel landelijke partijen aangehaakt als leverancier van goederen aan de hub.

PvdA

160. P49 Vestigingsklimaat Onder andere de bedrijventerreinen in Stiens en Grou worden genoemd.

Zijn er ook nog andere bedrijventerreinen in de dorpen die de aandacht krijgen of waar keuzes worden gemaakt?

Antwoord:

Als het gaat om uitbreiding dan zijn er op dit moment twee dorpen in beeld, Stiens en Grou.

161. We hebben zo'n 13.000 bedrijven in onze gemeente. Hoeveel zzp'ers zijn hier onderdeel van?

Antwoord:

Ca. 9.000 bedrijven waar 1 persoon werkzaam is.

162. P50 De basisbaan:

- a. Welke sectoren mikken we dan op, bij het creëren van dit soort banen?
- b. Komen hiervoor nog meer 'doelgroepen' in aanmerking, behalve mensen met een lange(re) afstand tot de arbeidsmarkt?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 17.

163. P52 Verkeer: Wordt de problematiek van de fietsen op de stoepen van de Schrans ook onderkent, is hier al iets voor bedacht?

Antwoord:

Ja, probleem wordt onderkent. I.o.m het wijkpanel, de winkeliersvereniging en de fietsersbond wordt hier naar een oplossing gezocht.

164. Is er een monitor hoeveel ongelukken hier plaatsvinden?

Antwoord:

Ja die is er. Daaruit is het totaal aantal ongevallen op de Schrans te herleiden. Niet specifiek op de trottoirs.

Lijst058

165. Vestigingsklimaat (blz 49): focus op bedrijven en ontwikkelingen die bijdragen aan transitie en maatschappelijke opgaven. Maar ook 'werk voor iedereen' blz 50-> HOE DAN

Antwoord:

We verwachten minder banen in te automatiseren en digitaliseren werkzaamheden (financieel-verzekeren-callcenter), maar juist meer banen in innovatieve digitaliseringsoplossingen (kennis en onderzoekgericht). Een deel van de bevolking krijgt juist meer vrijetijdsbesteding en hecht daar ook meer waarde aan in termen van brede welvaart. Dat zien we terug in de blijvende groei van de sector Recreatie en Toerisme (en specifiek Cultuurtoerisme) en de dienstverlening daarom omheen. De trend naar meer zzp-ers zet door en in het algemeen ontstaan er meer banen in de sectoren gericht op duurzaamheid, energie en circulaire economie. Dit geldt voor zowel praktisch als theoretisch geschoold werk.

166. Te nemen besluit over zero emissie Zone in binnenstad (blz. 52), hoe moeten we dit concreet zien?

Antwoord:

Op dit moment vindt er een verkenning plaats naar een zero emissie zone voor bestel- en vrachtverkeer in de binnenstad van Leeuwarden. Deze verkenning geeft inzicht in effecten, voor- en nadelen en standpunten van stakeholders.

Na afronding van deze verkenning wordt dit aan de raad gepresenteerd om een besluit te nemen over het wel of niet invoeren van een dergelijke zone, de mogelijke ingangsdatum en de omvang van de zone. We verwachten dit begin 2024 aan u voor te leggen.

GroenLinks

167. P.52: Voor deelfietsen en -scooters gaan we in 2024 enkele specifieke parkeerlocaties aanwijzen, bedoeld om de verrommeling van de openbare ruimte tegen te gaan.

Vraag: Wordt voor het aanleggen, gebruik en onderhoud van deze parkeerlocaties ook een bijdrage geleverd door de aanbieders van deelfietsen- en scooters? En op welke wijze wordt het aanwijzen en gebruik van deze specifieke parkeerlocaties geëvalueerd?

Antwoord:

Er wordt geen financiële bijdrage gevraagd aan de aanbieders van deelfietsen en -scooters. De partijen dragen wel bij in de zin van planvorming over de locaties en communicatie hierover richting gebruikers. Het gebruik van deze plekken wordt geëvalueerd op basis van het Dashboard Deelmobiliteit van de CROW, vragen/meldingen van bewoners, en ook in de verschillende ontwikkel- en evaluatiegesprekken met de aanbieders vormt dit 1 van de agendapunten.

Gemeentebelangen

168. Op pagina 57 staat een tabel met beleidsindicatoren voor een circulaire en concurrerende economie. Een van de indicatoren is het aantal vestigingen van bedrijven (per 1000 inwoners). Hoe maakt deze indicator inzichtelijk wat de ontwikkeling van de circulaire economie is in de gemeente?

Antwoord:

Dit is een door het Besluit Begroting en Verantwoording voorgeschreven indicator die opgenomen moet worden in de beleidsbegroting. Deze indicator zegt inderdaad niets over de mate van circulaire economie, maar wel over het aantal vestigingen, behorende bij het programma onderdeel Economie.

169. Pagina 36, Re-integratie officier wordt toegevoegd. De ondersteuning valt samen met de rol van de reclassering op het gebied van voorkomen van recidive en de terugkomst in de maatschappij. Wat is hierin het verschil tussen een RIO en de Reclassering?

Antwoord:

Het doel van de re-integratieofficier (RIO) is het verminderen van recidive onder (veel)plegers van woninginbraken, straatroven, geweld en overvallen d.m.v. het ontwikkelen van goede re-integratie en nazorg na detentie. Daarbij neemt de RIO niet de taken van de reclassering over. De RIO is juist een aanvulling op de partijen die reeds een rol spelen in het re-integratieproces, zoals de reclassering, het UWV, de sociale dienst, zorg hulpverleners, een job coach, maatschappelijk werkers, de wijkagent en politie. De RIO speelt een belangrijke centrale rol in de coördinatie van de verschillende betrokken hulpinstanties met ieder zijn eigen rol en opdracht. De RIO handelt vanuit de gemeente en pakt de regie op re-integratie van ex-gedetineerden in de leeftijd van 18 tot 27 jaar met complexe meervoudige problematiek. De RIO speelt een rol bij (ex-) gedetineerden met en zonder justitieel kader.

170. Pagina 42, tabel 8. Waarom zijn de lasten van Afval lager dan de baten? Is het een verdienmodel?

Antwoord:

Op basis van de nieuwe indeling op taakvelden resulteert op het product Afval een saldo (evenals bij Riolerings). Dat komt omdat een aantal componenten een ander wettelijk verplicht taakveld hebben gekregen, waaronder kwijtscheldingen en dividend. Voor de berekening van de afvalstoffenheffing tarieven worden deze componenten wel meegenomen.

Samenwerking en organisatie

ChristenUnie

171. P62. Welke inzet doet de gemeente om toeslaghouders te ondersteunen en op welke manier worden de POK middelen hierbij ingezet?

Antwoord:

We bieden met het Hulpteam Toeslagenaffaire 058 brede ondersteuning aan gedupeerden, kinderen van gedupeerden en aan gedupeerden die nog wachten op een integrale beoordeling of de uitspraak van de Commissie Werkelijke Schade. Deze ondersteuning bestaat uit hulp op vijf leefgebieden (huisvesting, schulden, inkomen, zorg en de opvoeding van kinderen) aan alle gedupeerden van de Toeslagenaffaire.

Deze brede ondersteuning wordt gefinancierd vanuit de SPUK (specifieke uitkering gemeenten) niet vanuit de POK-middelen. Een deel van de POK-middelen wordt wel ingezet om een programma dienstverlening op te zetten waarin wordt ingezet op systeemleren, zodat problemen zoals met de toeslagen voorkomen kunnen worden.

VVD

172. Samenwerkingsagenda 2030

De gemeente Leeuwarden en de provincie Fryslân werken de komende jaren samen bij zes omvangrijke projecten op het gebied van infrastructuur, woningbouw, leefbaarheid en armoedeaanpak en plattelandsbehoud.

- a. Wat is de status van deze Samenwerkingsagenda 2030?
- b. Heeft de nieuwe politieke verhoudingen invloed op deze samenwerkingsagenda?

Antwoord:

Het provinciale bestuursakkoord is een akkoord op hoofdlijnen, dat de komende tijd uitgewerkt wordt. Er ligt een door beide overheden getekende intentieverklaring (van 7 maart 2023) waarin de hoofdlijnen van de samenwerking zijn vastgelegd en waarin afgesproken is om de Samenwerkingsagenda uit te werken en te concretiseren. Die concretisering pakken de beide overheden de komende maanden op, waarbij we wel rekening houden met het feit dat uitwerking van het provinciale bestuursakkoord nog tijd vraagt op een aantal punten die de Samenwerkingsagenda raken. De stukken rondom de samenwerking met de provincie zijn begin maart (bij het aangaan van de intentieverklaring) en in mei (bij de behandeling van de kaderstelling voor de fondsen in het Leeuwarder coalitieakkoord) met de raad gedeeld.

173. Gemeentelijk vastgoed

- a. Wij ontvangen graag een lijst ontvangen van het gemeentelijk vastgoed in eigendom met de daarbij behorende boekwaarden.
- b. Hierbij aangegeven wat tot het “strategisch” vastgoed behoort en wat niet.

Antwoord:

- a. Zie bijlage 1.
- b. Zie nota vastgoed van september 2020.

174. Blz. 63 Data Fryslan

- a. Wat is de status van Data Fryslan, bestaat het nog?
Zeker. DataFryslân is enige tijd geleden overgegaan in een Coöperatieve vorm. Er zijn momenteel 19 leden + een aantal nieuw geïnteresseerde gemeenten.
- b. Wat is de bijdrage van de gemeente Leeuwarden aan Data Fryslan?
De jaarlijkse bijdrage van Leeuwarden bedraagt € 133.200 excl. BTW.
- c. Welke andere deelnemers zijn er en wat zijn hun bijdrages?
Er bestaan 3 soorten lidmaatschappen, van groot naar klein (=mate van deelname in data-events van DataFryslân).
 - o /Hub
 - o /Podium
 - o /Lab
 - o De andere deelnemers zijn: Provinsje Fryslân*, Gemeente Smallingerland, Planbureau Friesland, Tresoar, Gemeente Weststellingwerf, Rijksuniversiteit Groningen, Gemeente Waadhoeke, Elkien, Gemeente Heerenveen, Gemeente Súdwest-Fryslân, NHL Stenden, ROS Friesland, Gemeente Ooststellingwerf,

Gemeente Opsterland, Gemeente NoardEast-Fryslân, Gemeente Dantumadiel, Gemeente Achtkarspelen, Gemeente Tytsjerksteradiel.
De contributietabel op de volgende pagina toont de contributie per organisatie (laatste kolommen: P= /Podium, L=/ Lab, H=/Hub)

d. Wat zijn de opgeleverde resultaten van Data Fryslân?

DataFryslân ontwikkelt, vanuit wensen van de leden, diverse data-produkten, publicaties, en themabijeenkomsten. Enkele voorbeelden in 2022

- /Podium (themabijeenkomsten): Energiearmoede, Data en Biodiversiteit, Data & Ethiek
- /Lab (Onderzoek): Gezocht, ruimte voor Energietransitie, Vervoersarmoede, Levensomgeving Friesland
- /Hub (Data-produkten): Ingezoomde planeet Friesland, Friese armoedeatlas, Energie-armoede, Wonen in Friesland en thuiswonende ouderen,

Zie ook <https://www.datafriesland.nl/data-events/> voor de actuele events-kalender 2023-2024.

CONTRIBUTIETABEL 2023 PER 22/03/2023

REKENEENHEDEN GEMEENTEN	Aantal inwoners Fryslân CBS 1/1/2022	INDEX 2023	PODIUM 2023	LAB 2023	HUB 2023	2023		
						P	L	H
Fryslân	654.132	6,1	6.366	66.600	133.200			133.200
Achtkarspelen	27.938	6,1	6.366	14.821	29.642		14.821	
Ameland	3.743	6,1	6.366	6.366	6.366			6.366
Dantumadiel	18.977	6,1	6.366	10.067	20.135	6.366		
De Fryske Marren	51.604	6,1	6.366	27.376	54.752			
Harlingen	15.903	6,1	6.366	8.437	16.873			
Heerenveen	51.136	6,1	6.366	27.128	54.255	6.366		
Leeuwarden	125.542	6,1	6.366	66.600	133.200			133.200
Noardeast-Fryslân	45.601	6,1	6.366	24.191	48.383	6.366		
Ooststellingwerf	25.687	6,1	6.366	13.627	27.254	6.366		
Opsterland	29.787	6,1	6.366	15.802	31.604	6.366		
Schiermonnikoog	943	6,1	6.366	6.366	6.366	6.366		
Smallingeland	55.863	6,1	6.366	29.635	59.271			59.271
Súdwest-Fryslân	90.331	6,1	6.366	47.921	95.841			95.841
Terschelling	4.934	6,1	6.366	6.366	6.366	6.366		
Tytsjerksteradiel	32.322	6,1	6.366	17.147	34.294			34.294
Vliefand	1.197	6,1	6.366	6.366	6.366	6.366		
Wadhoeke	46.344	6,1	6.366	24.585	49.171		24.585	
Weststellingwerf	26.280	6,1	6.366	13.942	27.883	6.366		
REKENEENHEDEN ORGANISATIES								
Inwoners gedeeld door aantal gemeenten								
Rijksuniversiteit Groningen	36.341	6,1	6.366	19.279	38.557			38.557
NHLSTENDEN	36.341	6,1	6.366	19.279	38.557			38.557
Fries Sociaal Planbureau	36.341	6,1	6.366	19.279	38.557			38.557
Ros Fryslân	36.341	6,1	6.366	19.279	38.557	6.366		
Tresoar	36.341	6,1	6.366	19.279	38.557	6.366		
GGD	36.341	6,1	6.366	19.279	38.557			
CJIB	36.341	6,1	6.366	19.279	38.557			
Elkien	36.341	6,1	6.366	19.279	38.557			38.557
De Friese Poort	36.341	6,1	6.366	19.279	38.557			
Accolade	36.341	6,1	6.366	19.279	38.557			
De Friesland	36.341	6,1	6.366	19.279	38.557			
Veiligheidsregio	36.341	6,1	6.366	19.279	38.557	6.366		
Bouwbedrijf	36.341	6,1	6.366	19.279	38.557	6.366		
						62.758	39.407	616.401
								738.566

e. Wat is het toekomstperspectief van Data Fryslân?

Onlangs heeft het bestuur gekozen om DataFryslân zich te laten ontwikkelen richting een Data-infrastructuur-organisatie. Hierin kan Friese CBS-data, aangevuld met data van deelnemers centraal worden opgeslagen, toegepast in vraagstukken en uitgewisseld met andere organisaties. Hiernaast zullen kennis en producten op het gebied van Kunstmatige Intelligentie worden ontwikkeld. Data is daarin de primaire grondstof. Tot slot wordt het vormgeven van een Data-Ethische Commissie verder gerealiseerd.

175. Blz. 63 Kunstmatige intelligentie

Welke kaders worden gebruikt voor het toepassen van kunstmatige intelligentie? (denk aan ethische overwegingen etc.)

Antwoord:

Zie ook het antwoord op vraag 174e. Bij de inzet van A.I. zal vanuit de Commissie geadviseerd worden o.b.v. het landelijk waardenkader van het Rathenau-instituut.

CDA

176. Wanneer kunnen we de Visie op Dienstverlening verwachten?

Antwoord:

Uiterlijk eerste kwartaal 2024.

PvdA

177. Welke grote onderwerpen wil de gemeente onder de aandacht van de formateur brengen?

Antwoord:

Mobiliteit, wonen, energie en jeugd.

178. P60 Uitwerken democratische vernieuwingsagenda:

- a. Op welke manier worden hier de doelen van het thema 'Andere overheid' ook in meegenomen?
- b. Welke input kan de raad of kunnen raadsleden hier op hebben?

Antwoord:

- a. Er komt een notitie over "Overheid en Samenleving", waar de democratische vernieuwingsagenda onderdeel van is. Het Andere Overheids-denken wordt daar in meegenomen. Om gericht antwoord te geven op de vraag of de doelen van Andere Overheid hierin meegenomen worden is het van belang om te weten welke doelen u bedoelt.
- b. De eerder genoemde notitie "Overheid en Samenleving" wordt voorgelegd aan de raad, maar bij het opstellen van de notitie wordt het traject rondom "Raad en inwoners" en de voorafgaande verkenning en inzet van de regiefunctionaris Andere Overheid bij uw raad meegenomen. De griffie draait mee in de ambtelijke voorbereiding van de notitie. Het precieze bespreek- en besluitvormingstraject rondom "Overheid en Samenleving" wordt nog bepaald.

179. P62 Verbetering van dienstverlening met hulp van POK-middelen

Naar aanleiding van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK)

zijn voorstellen gedaan om de dienstverlening vanuit de overheid fundamenteel te verbeteren. Om extra ondersteuning te bieden aan kwetsbare inwoners ontvangt de gemeente van het Rijk extra middelen (€ 266.000 in 2024).

Leeuwarden gebruikt dit geld voor het verbeteren, veranderen of vernieuwen van werkprocessen in de uitvoering van dienstverlening in de organisatie.

- a. Hoe wordt dit gelinkt aan verbetering bereikbaarheid?
Het verbeteren van de bereikbaarheid wordt één van de activiteiten van het programma dienstverlening dat met behulp van de POK-middelen wordt gerealiseerd.
- b. Zijn de POK middelen toereikend?
De middelen zijn toereikend om een programma met een programmateam op te zetten. Om de kosten van activiteiten en investeringen te dekken zal in de betreffende teams dekking gevonden moeten worden.
- c. Wat is hiervan de inschatting?
Het programma moet nog worden opgezet en de activiteiten moeten nog worden geïdentificeerd. Daarom kan daar nu nog geen inschatting van gemaakt worden.

180. P65 (ook in relatie tot de vraag bij blz 59)

Welke mening heeft het college ten opzichte van het vergroten van het eigen belastinggebied?

Antwoord:

Dit is geen technische vraag. Daarom wordt voor een antwoord op deze vraag verwezen naar de portefeuillehouder Financiën.

181. P68 Waarom worden de kengetallen bestuur en organisatie niet vergeleken met andere gemeenten zoals bij andere kengetallen wel gebeurt?

Antwoord:

Dit zijn (BBV-)verplichte beleidsindicatoren waar geen landelijke vergelijkingscijfers voor beschikbaar zijn via waarstaatjegemeente.nl.

Lijst058

182. Participatie en democratische vernieuwing blz 60. Uitgangspunten voor dienstverlening, participatie en democratie. Alsof het college en coalitie naar de burger wil luisteren.
183. Dienstverlening blz 62: Verbetering- altijd contact-verbetering van de terugbelbelofte: how about beloven =doen
184. Op dezelfde pagina: verbetering van dienstverlening met POK-middelen voor extra ondersteuning aan kwetsbare inwoners; wordt gebruikt voor verbetering/verandering of vernieuwen van werkprocessen in de uitvoering van dienstverlening.
185. OZB blz 66: inflatiecijfer van 7,3% bovenop gelden die binnenkomen als gevolg van stijging huizenprijzen. Pffff.
186. Kengetallen bestuur en organisatie blz 68. Formatie = 10,71 maar bezetting is 13.67 hoezo te verklaren door boventalligheid????? Waar is er dan een reorganisatie geweest dat heeft geleid tot reorganisatie in de afgelopen 2 jaren? En graag niet meer spreken van aanstelling maar van contract, aangezien de Wnra al per 1 januari 2020 van kracht is

Antwoord:

Het verschil ontstaat hoofdzakelijk doordat er naast de reguliere bezetting van de toegestane formatie ook (tijdelijke) extra bezetting (flexibele schil) is. Deze bezetting ziet met name toe op werkzaamheden in projectensfeer, waarbij met tijdelijk extra geld (waaronder Rijk en Provincie) meer inzet wordt gepleegd ten opzichte van de toegestane formatie. Dit is zeker niet ten gevolge van alleen maar boventalligheid. Dat zijn er maar enkelen.

GroenLinks

187. P.63: In 2024 maken we een eerste versie van de zogenaamde 'Digital Twin Leeuwarden'. Vraag: Bij welke grote projecten wordt in 2024 de 'Digital Twin Leeuwarden' betrokken?

Antwoord:

Op dit moment wordt een 'scan' of Kansanalyse uitgevoerd op de opgaven Fysieke omgeving van het Coalitieakkoord. Daarbij wordt onderzocht welke opgaven met welke data en (nieuwe) technologie in de realisatie kunnen worden ondersteund. Het onderzoek is nog niet geheel afgerond. Ontwikkeling Middelsee en Spoordok lijken goede opgaven v.w.b. inzet van de Digital Twin.

Gemeentebelangen

188. Pagina 68, tabel 19. Parkeerbelasting. Als er een min-getal staat bij de lasten, zijn dat dan niet gewoon baten? Wat is de uitwerking van deze '-9'?

Antwoord:

Dit betreft een budgetcorrectie op de lasten van het product parkeren. Abusievelijk is deze in het taakveld 0063 Parkeerbelasting terecht gekomen, maar dit had taakveld 0220 Parkeren moeten zijn (tabel 15 pagina 56).

189. Pag 68 tabel 20. Toegestane formatie 10.71 op 1000 inwoners. Bezetting werkelijk aantal fte 13.67 op 1000 inwoners. Waarom zoveel hoger?

Antwoord: Zie het antwoord op vraag 186.

Paragrafen

Volhoudbaar

CDA

190. Bladzijde 72: Hoe ver is de Gemeente Leeuwarden met de gesprekken over klimaatverandering in hun omgeving? Wanneer zijn die gehouden en in welke dorpen en of wijken?

Antwoord:

Het gaat om 1 a 2 gesprekken per jaar. Deze zijn gehouden in Stiens, Binnenstad, Bilgaard.

Lijst058

191. Aardgasvrij blz. 72 in 2024 plannen voor 15.000 gebouwen. NIET VERPLICHTING OPLEGGEN - want hoe dan ivm netcongestie en stilliggen van geothermie

Antwoord:

Met het maken van uitvoeringsplannen wordt niet de verplichting opgelegd om over te stappen op een duurzaam alternatief voor aardgas. Het is een plan, opgesteld samen met de belanghebbende van het betreffende gebied, om tot een stap voor stap aanpak te komen om uiteindelijk aardgasvrij te zijn. Energie besparen en isoleren zijn ook onderdeel van deze plannen.

192. Blz. 73: Ambitie dat Leeuwarden in 2050 een samenleving is zonder afval - hoe dan. Maar nog erger in 2030 hoeveelheid restafval maximaal 30 kg.

Antwoord:

Er is nog veel winst te behalen in het voorkomen, scheiden, het geschikt maken voor hergebruik en recycling van huishoudelijk afval. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van bedrijven (producenten, het Rijk en gemeenten). Samen met een combinatie van intensievere bron- en ook nascheiding moet deze doelstelling gerealiseerd worden.

GroenLinks

193. P.75: Voor de gebieden buiten de LES streven we naar een basiskwaliteit natuur door leefruimte te creëren of te behouden voor soorten van de lijst basiskwaliteit natuur. Hiervoor ontwikkelen we 20 herbruikbare bouwstenen die we in projecten en beheer toepassen.

Vraag: Wat zijn deze 20 herbruikbare bouwstenen? Is dierenwelzijn hier ook een onderdeel van? Wanneer kan de raad de uitwerking van de dierenwelzijnsnota verwachten?

Antwoord:

De bouwstenen zijn standaard uitwerkingen die voor enkele wilde diersoorten zijn opgesteld. Ze geven inzicht in de ruimtelijke behoefte die maken dat een omgeving leefbaar is voor deze diersoorten. Uitwerkingen zijn er voor soorten zoals huismus, kleine dwergvleermuis, vleermuis, egel en kleine watersalamander. De Nota Dierenwelzijn gaat niet over dergelijke aspecten van het biodiversiteitsbeleid. De Nota Dierenwelzijn is in een afrondende fase en zal uiterlijk in het voorjaar 2024 beschikbaar komen voor de raad.

D66

Afval

194. Blz 74 → Het college wil graag in 2030 de doelstelling halen van 30 kg restafval per inwoner. Acht het college dit nog steeds haalbaar?

Antwoord:

Ambtelijk achten we deze doelstelling haalbaar.

Gemeentebelangen

195. Pagina 71: bij samenwerken aan de energietransitie wordt genoemd dat lokale energie-initiatieven worden ondersteund met advies. In hoeverre is hier al maximale samenwerking bereikt met andere partijen die ook advisering verzorgen voor bijvoorbeeld het oprichten van kleine energiecoöperaties?

Antwoord:

In de wijken en dorpen waar de gemeente samenwerkt met lokale energie-initiatieven wordt advisering verzorgd door deskundigen uit het energie-initiatief, ambtelijke expertise, externe expertise of een combinatie van alle drie. Het is bij dit proces moeilijk aan te geven of 'maximale samenwerking bereikt wordt met andere partijen die ook advisering verzorgen', namelijk veel advisering wordt zogenoemd met eigen expertise en vrijwillig gedaan. Daar waar ingehuurd wordt, gebeurt dat in goed overleg met de bewonersgroepen of energie-initiatieven in wijken en dorpen.

196. Pag 73 2.6.43 circulair inkopen. Om dit te realiseren kopen we jaarlijks ten minste 10 circulaire projecten in. Welke?

Antwoord:

De projecten die we in 2023 circulair inkopen zijn opgenomen in de 'Roadmap Circulair inkopen'. Het betreft de volgende projecten: Oxena brids, Grondbank, Groene bushokjes, Vastgoed Groene Ster, Circulair vastgoedbeheer, Audiovisuele- en netwerkkapparatuur, Verbouw Carré, Duurzaamheid bij evenementen. Repro en Buurschap Unia.

197. Pag 75 2.6.51 ambitie/ doel. In 2035 is de negatieve trend qua biodiversiteit omgebogen. Is die trend momenteel nog negatief?

Antwoord:

Dat hangt van de soortgroep; er zijn soortgroepen die een neutrale tot licht stijgende lijn laten zien. Bijvoorbeeld met de watervogels, er is ook veel geïnvesteerd in natte natuur de afgelopen jaren in Nederland. Met andere soortgroepen als bijen of stedelijke fauna gaat het nog steeds niet goed. Daarvoor moeten we nog hard aan de slag. Zie voor landelijke gegevens:

<https://www.clo.nl/indicatoren/nl1440-ontwikkeling-biodiversiteit-msa>.

198. Pag 77 2.6.72 wat willen we bereiken. We faciliteren agrarische ondernemers naar duurzame verdien modellen. Op welke wijze faciliteren wij dat?

Antwoord:

Door als gemeente te participeren in gebiedsprocessen in het landelijk gebied. Samen met boeren, provincie en Wetterskip en marktpartijen wordt binnen die gebiedsprocessen onderzocht of agrarische ondernemers tot duurzame verdienmodellen kunnen komen. Zo zijn in Baarderadiel de eerste verkennende gesprekken gevoerd met bovengenoemde partijen (waaronder een bank) om te kijken waarvoor en hoe boeren gewaardeerd kunnen worden voor het leveren van natuur- en landschapswaarden. Dit is de basis voor nieuwe verdienmodellen.

GroenLinks

199. P.80:

Nr	Thema/ pijler	Interventie 2024	Output	Toelichting	Begroting 2024	Dekking
5	Werken	Basisbanen	1. Werken loont meer en er zijn minder drempels om te kunnen werken: meer vaste contracten, mogelijkheden voor omscholing en kinderopvang 2. Werkgevers bieden meer baangaranties, ontwikkelingsmogelijkheden en stageplaatsen (op maat) voor (werkende) bewoners	Coalitieakkoord 2022-2025: €500K voor 25 banen 15 banen voor Lwd Oost	€100.00	Exploitatie

Vraag: Hoe moet deze toelichting geïnterpreteerd worden? Zullen van de 25 basisbanen er 15 basisbanen in Leeuwarden Oost komen of betreft het bewoners uit Leeuwarden Oost of zijn dit twee losse informatieve aspecten en zullen er naast de 25 basisbanen uit het coalitieakkoord ook 15 basisbanen in Leeuwarden Oost en/of voor bewoners uit Leeuwarden Oost gecreëerd worden?

Antwoord:

Van de 25 basisbanen komen er 15 in Leeuwarden Oost. Zie [programmaplan Leeuwarden Oost](#) pag 14.

Gemeentebelangen

200. Pagina 81, inhuur van 2fte lifestylecoaches. Hoe verhoudt dit bedrag van 105.000 zich met de 100.000 bij de 15 basisbanen LWD oost?

Antwoord:

Het zijn andere functies en constructies. De lifecoaches zijn werkers die kunnen acteren over de domeinen heen voor jongeren en zij kunnen daardoor langer ondersteuning bieden. De basisbanen zijn banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Binnenstad

VVD

201. Blz. 85 Autoluwe binnenstad

Wordt het autoluw maken van de Eewal nog geëvalueerd voordat autoluw verder wordt uitgebreid?

Antwoord:

Ja.

Overig

VVD

202. OZB vs InfLatie

Daarnaast worden de hogere inflatiecijfers doorgerekend in de belastingen waaronder de OZB.

- Waarom is gekozen om de inflatie zo hoog door te rekenen aan de inwoners en niet voor een lager percentage?

Antwoord:

De begroting kent hogere lasten als gevolg van loon- en prijsontwikkeling. Deze worden deels gedekt door een stijging van de OZB opbrengst.

Algemeen uitgangspunt van het belastingtarievenbeleid is dat de inflatiecorrectie wordt toegepast. Deze inflatiecorrectie is gebaseerd op de meeste recente index gepubliceerd door het Centraal Planbureau (CPB).

De vraag waarom niet een lager percentage is toegepast, oftewel waarom niet is afgeweken van het algemeen beleid, is een politieke vraag.

Financieel betekent een lager percentage toepassen echter een minder hoge stijging van de OZB opbrengst. De hogere lasten als gevolg van loon- en prijsontwikkeling dienen dan gedekt te worden door andere (algemene) middelen.

203. Blz. 99 Hondenbelasting

De hondenbelasting wordt geheven bij de houder van een hond. De hondenbelasting wordt hoofdzakelijk als bestemmingsheffing geheven, waarbij deze dient als dekking van de kosten voor hondenvoorzieningen ("de vervuiler betaalt"). Een deel van de opbrengst wordt ingezet als algemeen dekkingsmiddel.

- a. Welk deel/bedrag wordt gebruikt voor dekking van de kosten van de hondenvoorzieningen?
- b. Welk deel/bedrag wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel?
- c. Welke activiteiten vallen onder de hondenvoorzieningen (de vervuiler betaald)?
- d. Welke kosten geeft college uit aan handhaving en administratieve handelingen etc etc?

Antwoord:

Van de totale opbrengst € 640.000 is € 400.000 bedoeld ter dekking van de kosten van de hondenvoorzieningen. Het verschil ad € 240.000 wordt ingezet voor algemene dekkingsmiddelen. De activiteiten die worden bekostigd uit deze opbrengsten bestaan uit beheer en onderhoud van de honden uitlaatgebieden, zoals maaien, legen afvalbakken als ook de controle op het houden van honden, de aanlijning en overige administratieve handelingen. De kosten voor handhaving, controle en administratieve taken bedragen circa € 250.000.

204. Blz. 104 Indexatie gesubsidieerde instellingen

- Indexeert de gemeente automatisch haar subsidiebijdragen gesubsidieerde instellingen?
- Met welk percentage indexeert de gemeente haar gesubsidieerde instellingen?
- Met welk percentage indexeert de gemeente haar gesubsidieerde instellingen met wie zij een meerjarige relatie heeft?

Antwoord:

Bij elke nieuwe begroting wordt in de berekening van de financiële positie rekening gehouden met loon- en prijscompensatie. Daarmee worden ook de budgetten voor te verstrekken subsidies geïndexeerd. Bij de begroting 2024 is hiervoor rekening gehouden met 7,4%. Dit bedrag wordt niet automatisch doorberekend aan gesubsidieerde partijen. Het bedrag dat wordt verstrekt aan gesubsidieerde partijen is afhankelijk van het type aanvraag en de subsidievoorwaarden. Dat geldt zowel voor incidentele als meerjarige subsidies. Daarbij geldt dat niet meer subsidie kan worden verstrekt dan er budget beschikbaar is. Daarom wordt het inflatiepercentage actief gecommuniceerd met de instellingen waar we een meerjarige subsidierelatie mee hebben. De inflatiecijfers die de gemeente gebruikt lopen niet altijd gelijk met die van de gesubsidieerde instellingen. Omdat dit in specifieke situaties tot gevolg kan hebben dat instellingen minder activiteiten kunnen verrichten dan vooraf ingeschat, hebben we dit als risico opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen.

205. Blz. 148 De Zuidlanden/Middelsee

- a. Hoeveel woningen zijn voorzien voor oplevering in 2024 voor Middelsee en De Zuidlanden?
- b. Tijdelijke supermarkt: past dit binnen de hoeveelheid vierkante meters aan supermarkten in de gemeente?
- c. Tolvesum en Wetterhiem vallen tegen qua verkoop. Vrije kavels en goedkope koop trekken ondertussen aan. Wordt dit (vrije kavels en goedkope koop) breder uitgerold in Middelsee/De Zuidlanden?

Antwoord:

- a. Tussen ontwikkelaars en de gemeente is sprake van overeenkomsten voor grondlevering en productie van woningen. Op grond van de informatie die we nu hebben wordt voor 2024 een productie en oplevering van 116 woningen verwacht.
- b. De supermarkt wereld is in beweging en toont ook interesse in Middelsee. Er is momenteel marktruimte voor 880 m2 supermarkt
- c. Ja, de vrije kavels in de deelgebieden Barrahus en Unia worden qua planning naar voren gehaald. In deelgebied De Fellingen is dit jaar een tender opgestart voor de bouw van circa 220 woningen waarvan 75% valt onder de definitie betaalbaar volgens het besluit Woningbouwimpuls. Gunning van deze eerste tender wordt voorzien in januari 2024.

CDA

206. Bladzijde 100: Wat komt er per haven aan havengelden binnen per seizoen?

Antwoord:

Er is begroot aan inkomsten voor 2024:

Havens pleziervaart Leeuwarden € 178.000

Havens pleziervaart Grou € 225.000

PvdA

207. P118 Bedrijfsvoering

2.15a 'Een effectieve bedrijfsvoering resulteert in verbeterde dienstverlening, kostenbesparingen en een betere algemene werking van de gemeentelijke organisatie.' We zien een flink aantal doelen en ambities die de dienstverlening en de organisaties moeten gaan verbeteren. Waarbij het vinden van mensen ook een uitdaging is. Niet alles kan in één keer:

- a. Wordt er met een prioritering gewerkt?
- b. Is er al een uitvoeringsplan?
- c. Is er een schatting van de duur van deze ontwikkeling?
- d. Beperkt deze zich tot 2024 en 2025 waar er ook geld voor is gereserveerd, of wordt er dan een stand van zaken gemaakt.

Antwoord:

De geciteerde inleidende tekst is de opmaat naar verderop in de paragraaf genoemde activiteiten die verband houden met de organisatieontwikkeling (concernsturing, HR op koers etc.). Deze activiteiten richten zich op een aantal ontwikkelopgaven die deels gebundeld worden via het programma Organisatie Ontwikkeling, dat op het moment in voorbereiding is. Dat wordt zoveel mogelijk binnen bestaande budgetten uitgevoerd. Uiteraard vindt een prioritering en fasering van de verschillende onderdelen plaats. Het prioriteren van de activiteiten (doelen en ambities) gebeurt onder andere aan de hand van het coalitieakkoord. In hoeverre de krapte op de arbeidsmarkt van invloed is op de doelen en ambities uit het coalitieakkoord, moet blijken uit de Midterm Review (MTR).

Gemeentebelangen

208. De 40 mln uit de fondsen is niet in deze begroting opgenomen, uitgaven hieruit zullen apart worden voorgelegd. Deze drie investeringsfondsen raken echter wel degelijk dezelfde onderwerpen, bijvoorbeeld de paragraaf Leeuwarden-Oost. Ook bij de rijksbegroting is geopperd om uit de grote duurzaamheidsfondsen een deel financiering te halen voor gerichte uitgaven. Denkt de gemeente hier ook aan en zo ja, welke programma's en paragrafen betreft dat?

Antwoord:

In paragraaf 2.10 Investeringsprogramma en Fondsen worden de fondsen nader toegelicht. De eerste aanvragen voor een claim op deze middelen worden in december 2023 verwacht en worden aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. Het kader waaraan voldaan moet worden is 10 mei door de raad vastgesteld. Het is niet bedoeld voor dekking van lopende uitgaven.

209. Pagina 105, leningen. Geld lenen kost geld. Het geld uitlenen geeft risico. Het is logisch dat we op dit risico moeten anticiperen. € 4.4 miljoen is een hoog bedrag. Waaruit is dat bedrag globaal opgebouwd?

Antwoord:

Basis voor het genoemde risicobedrag is de totale financiële vaste activa bestaande uit: kapitaalverstrekkingen, geldleningen en overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer. Per 31-12-2022 was de netto boekwaarde € 32,8 miljoen. Voor elk afzonderlijk bedrag wordt gekeken wat het risico is en of dit risico al op een andere manier is afgedekt. Het restrisico wordt meegenomen in de paragraaf weerstandsvermogen. Het bedrag van € 4,4 miljoen bestaat uit het totale openstaand bedrag van de leningen waarvan de risico's niet op andere wijze worden afgedekt.

210. Pag 91 verkeer/vervoer. Verkeerskundige aanpak Rengerslaan/Wollegaast. Hoe? Deze straten grenzen niet aan elkaar.

Antwoord:

Klopt zijn ook twee verschillende projecten

211. Pag 95. Afvalbaten 18444000 lasten 21030000 tabel 30. Pag 42 Afvalbaten 19721000 lasten 16946000 tabel 95. Welke kloppen?

Antwoord:

Beide tabellen kloppen, maar vertellen een ander verhaal. Tabel 30 betreft de kostendekkendheid van de heffingen. Hierbij worden alle kosten die verband houden met de relevante producten, zoals afval, meegeteld in de bepaling van de kostendekkendheid. In tabel 8 worden de kosten van afval getoond welke vallen onder het taakveld Afval. Dat is een andere sortering van de lasten en baten.

212. Pag 133. Bijdrage Data Fryslan. 2022 126.500.000 wel erg veel. Druk foutje?

Antwoord: inderdaad een schrijffout. Het moet 126,5 x € 1.000 zijn.

Bijlagen

VVD

213. Bijlage C. Overzicht subsidies aan instellingen

- a. Graag een overzicht van partijen en/of subsidies die partijen in 2024 voor het eerst ontvangen.
- b. Welke hiervan zijn incidenteel en welke structureel?

Antwoord:

Het is nu nog niet te zeggen welke nieuwe partijen een subsidieaanvraag in 2024 gaan indienen. Dat kan nog het hele jaar tot en met 31 december 2024 plaatsvinden.

In beginsel is het zo dat op deze bijlage de partijen staan die niet onder een regeling vallen, maar wel worden gesubsidieerd. Het biedt de juridische grondslag om subsidie te verlenen.

We zetten er alleen partijen op die een min of meer structureel karakter hebben (in elk geval langer dan de drie jaren die in de ASV worden gehanteerd). In verreweg de meeste gevallen hebben deze partijen dus al enkele keren een incidentele subsidie gehad. Het betreffen geen nieuwe partijen, tenzij het op voorhand al duidelijk is dat er meerdere jaren een subsidierelatie zal zijn.

Gemeentebelangen

214. Veilig Thuis ontvangt zo'n 10 miljoen subsidie op jaarbasis. Hoeveel personeel is bij deze instantie werkzaam? Betalen ook andere Friese gemeenten hieraan mee? Hoeveel meldingen komen er per jaar binnen bij Veilig Thuis?

Antwoord:

Veilig Thuis Friesland is onderdeel van het Regiecentrum Bescherming en Veiligheid. Evenals het gebouw is ook een deel van het personeel (secretariaat, telefonisten, gedragswetenschappers,

bestuurder e.d.) voor zowel Veilig Thuis als de GI inzetbaar. Exacte cijfers over hoeveel personeel in FTE of aantal heeft de gemeente Leeuwarden niet beschikbaar.

Veilig Thuis wordt voor een groot deel bekostigd uit de DUVO (Doeluitkering Vrouwenopvang). De DUVO is echter, mede door de ontbrekende indexatie, niet dekkend voor alle subsidies die hieruit door SDF betaald worden. Het resterende bedrag wordt naar rato van het aantal inwoners door SDF in verrekend met alle Friese gemeenten.

215. Stichting de Harmonie ontvangt het komende jaar bijna 4 miljoen voor podiumkunsten. Hoeveel bezoekers trekken deze voorstellingen? Hoe is de verdeling qua bezoekers die uit onze gemeente komen ten opzichte van die uit andere gemeenten?

Antwoord:

De subsidie bestaat uit de volgende componenten:

Huur: 1.154.903

Onderhoud: 1.016.779

Programma: 1.801.119

in 2022 trok de Harmonie 140.799 bezoekers.

De verdeling van bezoekers uit onze gemeente t.o.v. andere gemeenten is bij ons niet bekend.

216. Pagina 217, plaatsingcoördinator gesloten jeugdzorg 95.000. Gesloten jeugdzorg is toch verleden tijd? Waarom hier geld voor vrij maken?

Antwoord:

De af- en ombouw van de gesloten Jeugdzorg is ingezet. Het is echter nog steeds een groep jongeren voor wie gesloten jeugdzorg nodig is. De Plaatsingcoördinator kijkt samen met de verwijzer welke plek beschikbaar en best passend is.

217. Pagina 218, ROC Friesepoort. Door de fusie is ROC Friesepoort nu 'Firda'. Wellicht handig om te kijken of het bedrag ook verandert onder deze naam, wellicht door de ontvangen subsidie van Friesland College? Graag de juiste informatie gebruiken.

Antwoord:

De subsidiebedragen zijn nu nog per locatie, dus voorheen Friesland College en ROC Friese Poort weergegeven omdat er nog niet duidelijk was of er 2 aparte aanvragen of 1 aanvraag namens Firda zou komen per 2024. Per 2025 wordt er een gezamenlijk aanvraag gedaan onder de naam Firda.

Raadsbrief

PvdA

218. Leeuwarden oost is als paragraaf aan de begroting toegevoegd. De weg naar de oplossing is veelal exploratief en vraagt daarom dat te meer betrokkenheid en draagvlak van de raad. Hoe wordt dit vormgegeven?

Antwoord:

Het college komt met een brief aan de raad in het laatste kwartaal 2023. Daarin wordt via de fondsen van het coalitieakkoord meerjarig middelen aangevraagd en staat ook het proces beschreven hoe de raad wordt meegenomen.

219. Waarom heeft de nieuwe programma indeling consequenties voor de begroting 2023 (die volgens de oude indeling is Opgesteld)

Antwoord:

De begroting 2023 kent nog een indeling in domeinen en beleidsproducten. In de nieuwe opzet stappen we over op nieuwe programma's met taakvelden. Om de vergelijking van de begroting 2024 met de begroting 2023 te kunnen maken is het ook noodzakelijk om de indeling van de begroting 2023 te wijzigen. Het betreft overigens alleen een aanpassing van de indeling en structuur. Budgettair leidt dit niet tot wijzigingen in de begroting 2023.

Begrotingswijziging

VVD

220. Ophoging Mienskipsfonds € 100.000

- Kan er een overzicht worden verstrekt van de aanvragen en het bedrag dat per aanvraag verstrekt is over 2022 en 2023 (tot zover)? Zo ja, dan ontvangt onze fractie deze graaf.

Antwoord:

Het overzicht aanvragen Mienskipsfonds is in bijlage 2 bijgevoegd.

PvdA

221. Kwartiermaker ondermijning: 125.000: betreft dit externe inhuur? En slechts incidenteel. De verwachting is dat daarna de dienst het weer kan oppakken?

Antwoord:

De dienstbetrekking van de kwartiermaker is afhankelijk van het aanbod van gegadigden. Als de functie kan worden ingevuld door een collega vanuit de gemeente, dan is externe inhuur niet nodig. De functie is in 2024 incidenteel begroot om alvast te werven. Een verlenging of structurele borging van de taken is niet ondenkbaar maar zal alsdan meelopen in de verdeling van middelen bij de MTR.

222. Waarom eerste begrotingswijziging niet meteen in de begroting opgenomen? Gaat immers om incidentele middelen.

Antwoord:

Na het opstellen van de primitieve begroting is geconstateerd dat er binnen de diverse portefeuilles nog enkele financiële knelpunten aan het licht zijn gekomen die nog niet verwerkt waren in de actuele financiële positie van de begroting maar gelet op de urgentie ervan alsnog in de financiële afweging betrokken dienen te worden. De tijd om dit nog integraal te verwerken in de primitieve begroting was te kort.

Bijlage 1 Vastgoedobjecten met boekwaarden

Vastgoedobjecten met boekwaarden

naam (max. 36 pos.)	commentaar (optioneel)	Boekwaarde
Achter de Hoven	opslag LWD G 18220	
Agora 4	Joh. De Doperkerk	€ 1.086.337
Agora 6-8 Pastorie	Pastorie Joh. De Doper	€ 413.048
Avondsterweg 11m molen Froskepolle	poldermolen Froskepolle	
Avondsterweg 15 - Hydronauten		
Bagijnestraat 59	Romein	€ 747.413
B.K. van den Bergstrjitte 3 Wergea	gymzaal OBO	
Boerhavestraat 44	buurthuis Cambuursterhoek	
Buorren 13 a	dorpshuis Ien en Mien	€ 37.723
Buorren 13a - gymzaal Goutum	gymzaal Goutum	€ 72.020
Buorren 25 Goutum		€ 25.317
Buorren 27 Goutum		€ 25.317
Buorren 29 Goutum		€ 25.317
Buorren 31 Goutum	kleedruimte	€ 185.559
Buorren 44 Lekkum	kleedruimte	€ 6.457
Burstumerdyk 6 Grou - bibliotheek	Bibliotheek Grou	€ 225.347
Cornelis Trooststraat 48		€ 1.539.903
De Groene ster 6 - toiletten	toiletten	
De Hooiidollen 17	wijkcentrum Bilgaard	€ 30.122
Douwemastrjitte 14 Jirnsom	gymzaal OBO	
Drachtsterweg 6	gymzaal OBO	
Droppingsstraat 2-22 MFC Mozaiek	MFC Mozaiek	€ 3.465.929
Egelantierstraat - MFC Heechterp	Egelantierstr 1-9; Wilgenstr 4-6	€ 345.850
Fryslânplein 1 - ijschal	ijschal	€ 10.145.595
Galamastins 2	gymzaal OBO	
Gaspeldoornstraat 2	buurthuis Insulinde	
Gerard Doustraat 23A	buurthuis	
Glinswei 4	gymzaal	
Groeneweg 1 - HCL	HCL	€ 3.048.399
Groeneweg 3 - stadswacht	Stadstoezicht	€ 50.493
Groningerstraatweg 401 - boerderij	boerderij	€ 68.609
Groningerstrwg 411 - toiletten/PVZ	toiletten/PVZ	
Grote Kerkstraat 232		
Grote Kerkstraat 234		€ 58.633
Grote Kerkstraat 11 - Princessehof	Princessehofmuseum	€ 2.079
Halbertsma's Plein 17 Grou sanitair	sanitair/muziektent	
Haniasteeg 7 t/m 45		€ 22.002
Haydnstraat 2	gymzaal BSO	
Hellingshaven 1 Grou	toiletvoorziening	
Hilaerdermieden 1a Hilaard	vogelkijkhut	

Hofplein 29	Stadhouderlijk Hof	€ 1.894.183
Hofplein 38 - Stadhuis	Stadhuis	€ 1.959.149
Huizum-Dorp 67a	opstal begraafplaats	
Huizumerlaan 146A	buurthuis Husma Heme	
Idzerdastins 61a	gymzaal BBO	
Ieborchpaed 6a	gymzaal OBO	
Ieleane 1 Stiens - It Gryn	sportcomplex It Gryn	€ 942.126
Insulindestraat 27 sportcomplex	incl. opstallen VV Leeuwarden	
It Noarderfjild 30 Stiens	Gemeentewerken	€ 54.177
J.H.Knoopstraat 5	buurthuis Knooppunt	
Jelsumerstraat 12 - Blauwe Golf	Blauwe Golf	€ 2.534.161
Johan de Walestraat 1	gymzaal	
Jongema 8	gymzaal VVE	
JW de Visserwei 10	vm gemeentehuis Grou	€ 2.674.127
Kalverdijkje 64 was/kleed/kantine	vm SC Flamingo	
Kalverdijkje 68 - was/kleedgeb.	was/kleed MHCL	€ 119.683
Kalverdijkje 68 VVE MHCL	MHCL	€ 114.964
Kalverdijkje 77a - Sporthal	sporthal	€ 1.339.438
Kalverdijkje 77a - zwembad	zwembad	€ 1.818.807
Kalverdijkje 80 - KV Leeuwarden		€ 72.674
Kalverdijkje 83 - Leoardia	vm Rood Geel	€ 526.561
Kalverdijkje 85 - Northern Stars	honkbalvereniging	
Keizerskroon 136	gymzaal BBO	
Kerkebuurt 10 Jirnsom	opstal begraafplaats	
Kingmastate 1 - Peuterspeelzaal		€ 8.360
Kingmastate 1 - gymzaal	gymzaal OBO	
Kurkemeerstraat 4	buurthuis Kobbekooi	
Legedyk 6 Reduzum	opstal begraafplaats	
Loodyk 2a - Wirdum	WWS	€ 247.115
Magere Weide 9 - Frisia	Frisia	€ 599.484
Master Gorterstrjitte 9a Reduzum	kinderopvang	
Master Gorterstrjitte 9a Reduzum	gymzaal OBO	
Meagere Weide 2 Warten	gymzaal OBO	
Meersweg 9a	havengebouw	
Middelzeelaan 2a - kaatsvereniging	KV Ons Genoegen	€ 690.588
Middelzeelaan 8 - Friesland	was/kleed Friesland	
Middelzeelaan 10	berging	
Middelzeelaan 14a - MKV	was/kleed MKV	
Middelzeelaan 16 - Zwaluwen	kleedkamers	€ 510.524
Middelzeelaan 20 - Lionitas	atletiek	€ 83.379
Middelzeelaan 22 - Pallas	Korfbalclub	€ 378.922
Middelzeelaan 24	berging	
Midsbuorren 1a Warten	opstal begraafplaats	
Molkenkelder 2	Techumerpleats	€ 829.515
Molkenkelder 4	school/kinderopvang	
Molkenkelder 4d	gymzaal OBO	

Mounepaed 5 Stiens - molen	Molen Stiens	€ 1.973
Nieuwe Hollanderdijk 63	buurthuis Hollanderwijk	
Nieuwestad 148 - Waag		€ 118.160
Noarder Ruchlân - Hemriksmolen	Kleine Wielen molen	
Noorderplantage 7 - Pier Pandertempel	Pier Pandertempel	
Noordvliet 521/523		
Oedsmawei 9 Grou - werkplaats	Oedsmawei 9 en 11 Grou	
Oer de Bril 5 -kiosk	vm De Groene Ster 6	
Oer de Bril 7 -politiepost	Oer de Bril 7	
Oldegalielen 21		
Oldehoofsterkerkhof - Oldehove		€ 6.309
Oldehoofsterkerkhof 2- Gemeentehuis	Gemeentehuis	€ 20.082.236
Om 'e Terp 15 Mantgum - gymzaal	gymzaal	
Oostergoweg 9 - Watercampus	watercampus	€ 5.655.946
Pikemar 17	gymzaal OBO	
Plataanstraat 2	gymzaal OBO	
Potmargewal 9	opslag	
Prinsentuin 1 - muziekkoepeel	muziekkoepeel	€ 9.193
Prinsentuin 1b - Pier Pandermuseum	Pier Pandermuseum	
Prinsentuin 3 Servicegebouw		
Prinsessenweg 2a	gymzaal	
Pyter Jurjensstrjitte 8 Stiens	kantoorgebouw Elan	€ 183.217
Pyter Jurjensstrjitte 17 Stiens	De Skalm	€ 416.686
Raaigras 28	gymzaal OBO	
Roazendaal 6 - toiletgebouw		
Ruiterskwartier 4 - de Harmonie		€ 3.396.226
Ruiterskwartier 6 - Filmhuis	Filmhuis	
Ruiterskwartier 41 - Neushoorn		€ 11.004.081
Sacramentstraat 19		€ 40.288
Salomonszegel 99	buurthuis De Frosk	€ 73.644
Schapendijkje 4	opstallen begraafplaats	
Schapendijkje 8a	werkplaats	
Snekertrekweg - De Pier flexwoningen	flexwoningen statushouders	€ 16.286.090
Spanjaardslaan 74 lijkenhuisje	Lijkenhuisje	
Spanjaardsstraat 1b		€ 23.532
Stationsweg 1f Grou	opstal begraafplaats	
St. Anthonystraat 6/22		€ 51.567
Stinzepaad 9 Bears	Poarte fan Bears	€ 3.631
Surinamestraat 31	buurthuis Nylan	
Telemannstraat 13a	gymzaal OBO	
Tjalkstraat 5	buurthuis Schepenbuurt	€ 3.252
Tjallinga 2 Grou - sporthal De Twine	Tjallinga 2 - sporthal	€ 237.561
Tjissema 8 Wijtgaard	dorpshuis De Twirre	€ 41.073
Tsjerkepaed 1 Warten - toiletgebouw		
Tuinen 32		€ 320.487
Tureluurstraat 2 Grou dierenverblijven	Wilhelminapark	

Tylkedam 51		€ 154.190
Ublingaplantage sportcomplex Wiarda	sportcomplex	€ 273.498
Van der Kooijstraat 2	buurthuis Molenpad	
Van Loonstraat 114	sporthal Nylan	€ 1.331
Van Loonstraat 130	buurthuis De Vluchtheuvel	
Verdistraat 1	buurthuis Valeriuskwartier	€ 107.143
Verdistraat 4 (Coreellistraat 38)	gymzaal OSO	
Vredeman de Vriesstraat 21	gymzaal BBO	
Wartensterdyk 1b Wergea	opstal begraafplaats	
Westerplantage 19 Servicegebouw		
Wieuwens 3a Easterlittens - molen	Molen De Alde Swarte	
Willem Loréstraat 38	buurthuis Welgelegen	
Willemskade 60b	kiosk	
Wollegaastdam 2	gymzaal BBO	
Yn 'e Lijte 163 Grou	ponthuisje	
Zuidergrachtswal 15-16		€ 115.796

Bijlage 2 Aanvragen Mienskipsfonds

Aanvragen Mienskipsfonds 2022

Naam project	Bedrag
Inrichting grote zaal Blokkendoos	€ 25.000
Dorpsvisie 2022-2027	€ 750
Vernieuwen en verduurzamen Jeugdsoos Szdrnzll Wergea	€ 20.000
Dierenweide Wirdum/Swichum	€ 5.700
Het voedselbosproject	€ 15.303
Wergea 600	€ 12.750
Een natuurlijk speelplein	€ 10.000
Bosk in de Waalse kerk: een lied voor de aarde	€ 642
de Spulwike	€ 6.667
Outdoor fitnesspark Grou	€ 20.000
Eltsenien Nei Buten Duofiets	€ 7.500
Het uitgeven van een gebarenkalender	€ 973
het realiseren van een buitenfitnesslocatie	€ 20.000
Opwaardering tunnel Minnemastraat	€ 8.000
een nieuwe voliére	€ 20.000
het project neem je kinderen mee uit eten	€ 1.500
Mei-inoar boartsje yn Reduzum	€ 8.750
Natuurlijk speelplein IKC Sint Paulus Leeuwarden	€ 10.000
Van tegelwoestijn naar droomplein	€ 10.000
het project Nei een duorsume Takomst	€ 20.000
Verduurzaming Britsenburgh	€ 20.000
150 jaar Hindoestaanse immigratie viering in Leeuwarden	€ 20.000
	€
Totaal	263.534

Aanvragen 2023 Mienskipsfonds

Naam project	Bedrag
een buitenkapel op Westerhús	€ 15.000
Herinrichting van de kerktuin rondom de Sint Piterkerk	€ 20.000
De internationale Vrouwendag	€ 3.965
Vernieuwbouw fase 2 van de Twatine Hilaard	€ 20.000
Projectplan schoolplein Doarpsskoalle Wirdum	€ 2.500
Taptoe Leeuwarden	€ 20.000
De derde helft	€ 3.250
een jubileumvoorstelling Gerard Dou	€ 3.680
Een zomer barbecue	€ 5.850
Vergroening Kleine Buren Wergea	€ 500
De Kippenhof Hempens-Teerns	€ 3.020
Street karten voor cliënten	€ 1.100
Vleermuizengrot Westeinde	€ 5.379

Naam project	Bedrag
it Spartanêst	€ 20.000
Projectplan: De griene duorsame Mienskip	€ 20.000
RAPUNZEL .THEATER/FAMILIEVOORSTELLING	€ 1.500
het oprichten van DALL'OERE strijkorkest	€ 2.000
de IVN NatuurgidsenOpleiding Fryslan	€ 1.000
Park Podium	€ 1.010
Gospel event Leeuwarden 2023	€ 3.000
	€
Totaal	152.754